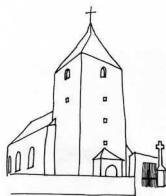

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 2/2019

Únor 2019

Hudba se dotýká tajemství, které nás přesahuje

Melodie je jazyk, který dokáže vypovědět mnohem víc než slova. Úkolem hudby je vyjádřit duchovní obsah způsobem, jak to nedokáže žádný jiný projev člověka. Hudba je něco více než jen příjemný zvuk pro náš sluch. Je to tajemná řeč Boha.

Na jedné přednášce ze spirituální teologie nás přednášející upozornil na fenomén, který si často neuvědomujeme, ale který může sehrát důležitou roli v našem životě. Jsou to obrazy a vizuální vjemy, které necháme vstoupit do

našeho nitra. I když jsme na ně už dávno zapomněli, v jistých nehlídaných okamžicích se mohou přesunout do aktuálního vědomí a ovlivnit naše chování či rozhodování. Podle tohoto odborníka v oblasti spirituality je proto třeba bdít nad tím, co vnímáme naším zrakem a co vpustíme do našeho nitra.

Něco podobného můžeme pozorovat i v oblasti akustických vjemů. I když je hudební umění o něco abstraktnější než výtvarné, i zde nacházíme více méně podvědomé vlivy, které mají dopad na duševní a duchovní oblast člověka. Mě samotného překvapuje, jak dlouho mi zůstává v paměti jistá hudební myšlenka či jednoduchý, primitivní motiv. O pozitivním nebo negativním účinku obrazových vjemů nikdo nepochybuje, ale o rozdílných účincích poslouchané hudby mnozí lidé

nejsou zcela přesvědčeni. Hudební umění je však nositelem myšlenkového duchovního poselství podobně jako výtvarné umění.

Umění může formovat srdce člověka

Při navštěvování hodin hudby u dobrých umělců jsem pozoroval, že velcí hudebníci, umělci a pedagogové jen málo mluví o melodii, rytmu nebo harmonii. Jejich postoj k hudbě se více koncentruje na rozvoj hudebně estetické citlivosti a smyslu pro tajemství. Skutečný umělec umí nejen dobře hrát, malovat nebo psát, ale používá umění jako prostředek k vyjádření toho, co se dá slovy zachytit jen velmi omezeně; na zachycení toho, co nás přesahuje, na přiblížení oblasti, která je transcendentní. Od nepaměti člověk v situacích, kdy nedokázal vyjádřit jisté skutečnosti běžnými slovy, začal psát poezii, tvořit hudbu nebo malovat. Hudba je jazyk, který dokáže říct mnohem víc než slova, která jsou často omezená a obvykle nestačí k vyjádření toho, co nás přesahuje.

Mnoha lidem nechybí zkušenost, jakou vyjadřovací sílu má hudební umění, jak může formovat a měnit srdce člověka, jak ho může udělat otevřenějším, citlivějším a v jistém smyslu lepším. Hudba se dá vnímat duchovně, ba co víc, může být jistým druhem teologie. Velký umělec, skladatel nebo interpret obvykle vkládá do hudby i něco ze své náboženské zkušenosti. Člověk, který umí poslouchat hudbu, může objevit tento "skrytý poklad". Při poslechu hudby se však tyto "skryté poklady ducha" neobjeví automaticky. Je třeba se ji naučit poslouchat, a to dokáže jen citlivé srdce člověka.

Když se Bůh promlouvá hudbou

Během mého studia hudby jsem poznal jistého nevěřícího klavíristu. Byl mimořádně nadaný a hudbě se věnoval mnoho let. Po letech studia hudby dosáhl zenitu své interpretační úrovně. Dlouholetou systematickou uměleckou prací si připravil slibnou perspektivu. Všechny však překvapilo, když chtěl neočekávaně zanechat cestu hudebníka a věnovat se něčemu, co bylo podle něj duchovněji. Toužil stát se knězem. Řekl, že prostřednictvím hudby se dostal k něčemu, co je víc než sama hudba. Ba co víc. Řekl, že se dostal k někomu.

Je jasné, že povolání je darem Božím, ale je pravda i to, že lidé, kteří mají jistou uměleckou citlivost, jsou jakoby připravenější zachytit a procítit tento dar. Proč? Protože hudební umění se dotýká i tajemství, které nás přesahuje. A je jen přirozené, že lidé, kteří se jím delší dobu zabývají, pěstují v sobě smysl pro nekonečno.

Vnímat duchovní svět

Andrej Sládkovič jednou řekl: Běda člověku, který v kameni vidí pouze kámen. Touto větou chtěl vyjádřit myšlenku, že člověk by měl vidět víc než jen materiální skutečnosti kolem sebe. Měl by umět číst znamení a symboly.

Totéž platí i o hudbě. Je nesmírně důležité naučit se poslouchat více než jen zvuk, který se líbí sluchu, umět vnímat ukryté bohatství a dát se jimi fascinovat. Každý duchovní člověk má jakoby zvláštní povolání vidět, poslouchat a vnímat okolní svět duchovně.

Pokud odhalí tyto bohatství ducha, pomáhá jejich odhalovat i jiným. Náš svět je plný hodnot, které nám mohou pomoci přiblížit se k Bohu, ale často je takto nevnímáme. Každý zvuk, každá melodie, každý melodicko-rytmický motiv nese s sebou něco z člověka, který ho zkomponoval nebo interpretoval. Nicméně může nést s sebou i něco Božího, protože religiozita je základní charakteristikou lidské bytosti. Tato se dnes možná jeví jako poněkud ukrytá, ale pod hladinou nespokojenosti a bezpočtu tužeb dnešního člověka zaznívá i jemná melodie odvěké touhy člověka po Bohu. Dějiny hudby (nebo obecně dějiny umění) představují obrovské pole plné pokladů, které jsou darem Boha a člověka zároveň. Je úkolem duchovně citlivých lidí, aby neustále odhalovali tyto poklady a nechali se jimi nanovo pronikat.

(podle KN)

Bůh Stvořitel, který udržuje se stvořením vztah

Dnes se hodně hovoří o zachování stvoření pro budoucí generace, jako by pojem stvoření prožíval určitou renesanci. Paradoxně však, čím větší zájem je o stvoření, tím menší o Stvořitele.

V německy mluvících zemích znají slůvko *Nachhaltigkeit*, tedy termín, který

vystihuje úsilí člověka, jak zacházet se stvořeným světem, s životním prostředím, aby vydrželo pro následující generace co nejzachovalejší. Máme se tedy radovat, že pojem stvoření se znovu objevuje v diskusích? Při pozornějším sledování

diskusí takových diskusí člověk přijde na to, že tento pojem je jakoby vyprázdněn, bez teologického obsahu. To konstatoval i německý teolog a kardinál Leo Scheffczyk, když řekl: "Nově vzniklý a preferovaný pojem stvoření je bez křesťanského a teologického obsahu." O to více se používá pojem stvoření v neutrálním významu, ale vždy tak, že chce zdůraznit to pozitivní ve světě, co člověk nechce zničit, protože na to nemá právo.

Když je člověk namyšlený, je to vždy tragédie

Mnohem méně se však mluví o samotném Stvořiteli. Velký zájem je o stvoření, ale absolutní nezájem o Stvořitele, To může vést až tak daleko, že se "stvoření bez Stvořitele" absolutizuje a zbožšťuje – na Západě jsou již známy ekologické sekty (Öko-Sekten), které si vytvářejí jakýsi "zelený obraz o světě" a přicházejí k protichůdným závěrům: například kočka ano, dítě ne. Pes ano, ale dítě ne. Třídění odpadu až do extrému, ale žádný problém s potratem a s plodem, který se "zpracovává" jako biologický odpad. Všude, kde se stvoření samo o sobě zbožšťuje, hrozí nebezpečí, že se stane bohem nebo přinejmenším bůžkem. Pro toho, kdo nevidí za stvořením Stvořitele, je stvoření samostatným objektem.

Křesťanský pohled na stvoření je především vyznáním a vírou ve Stvořitele. Svět je jen jeho dílem, jeho stvořením. Když jako křesťané mluvíme o Stvořiteli, vyznáváme zároveň víru v jednu osobu a v jeden skutek. Petrus Lombardus († 1160) nedal svému prvnímu traktátu název O stvoření, ale O Stvořiteli. První článek velkého (nicejsko-čarilhradského) vyznání víry je vyznáním a vírou v osobu, ne ve věc: *Credo in Deum Creatorem*, tedy Věřím v Boha Stvořitele. Bez pohledu na Boha Stvořitele se člověk nikdy nevypořádá, byť ekologicky, se stvořeným světem. Když lidský egoismus a zájem jednotlivce dostanou moc a prostor, je to vždy pro člověka tragédií. Když si člověk začne myslet, že se nemusí nikomu a za nic odpovídat, ani té nejvyšší a poslední instanci, kterou je Bůh, skončí to dříve či později fiaskem.

Stvoření není událostí okamžiku

Když mluvíme o Stvořiteli a o stvoření, hrozí nám nebezpečí, že budeme chápat Boha pouze jako příčinu stvoření v určitém čase a bodě. Nesprávné je pod stvořením chápat jen to, co Bůh stvořil na počátku časů. Stvoření se nechápe pouze jako stvořitelství akt. Když mluvíme o stvoření skrze Boha Stvořitele, tak to nevnímáme tak, že Bůh jakoby odpískal fotbalový zápas a pak se posadil na tribunu. To je v podstatě nesprávné chápání deismu. Bůh je v něm jakoby vznešený konstruktér a plánovač světa a dějin, který na začátku sice všechno stvoří a povolá k bytí, ale pak se od svého stvoření stáhne.

Klasická teologie proto vždy rozlišovala mezi *creatio actualis* (stvořitelství akt na počátku) a *creatio continua* (pokračující stvořitelství působení Boha). Především pro sv. Tomáše Akvinského († 1274) bylo velmi důležité, že Bůh se se svou stvořitelství mocí nikdy nestáhl od svého stvoření, ale že nekonečný Bůh měl neustále aktivní vztah se svým dílem – konečným stvořením. Pokud je Bůh Stvořitel, znamená to také, že on ustavičně působí, že jeho vztah ke světu nikdy nepřestává. V současné teologii se používá pojem vztahu a stvoření se popisuje jako nepřetržitý vztah Boha k světu a naopak, tedy jako kontinuální vztah světa / stvoření k Bohu, svému Stvořiteli, který je počátkem, původcem.

Starozákonní víra v Boha Stvořitele

Víra v Boha Stvořitele je něčím podstatným a centrálním ve Starém zákoně. Bůh je jako Stvořitel svými činy aktivní. Taková víra je pro židovskou religionistiku pravá a vyskytuje se v celém Starém zákoně. Zajímavé je, že hebrejské slovo *bara* znamená stvořit a ve Starém zákoně se vyskytuje 47krát. Podmětem tohoto slovesa je výlučně Bůh. Víru v Boha Stvořitele a jeho všemohoucnost popisuje především prorok Izaiáš a žalmy. Ty jsou oslavou Stvořitele a Vykupitele. *Dobrořeč, má duše, Hospodinu! Hospodine, Bože můj, jsi neskonale velký, oděš ses velebnou důstojností. Hališ se světlem jak pláštěm, rozpínáš nebesa jako stanovou plachtu.* (Žl 104,1-2)

Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vsí zemi! Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa. (Ž 8,2).

Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou. Svoji řeč předává jeden den druhému, noc noci sděluje poznatky. (Žl 19,2-3).

Toto starozákonní přesvědčení potvrzuje i První vatikánský koncil (1870): "Prvotním cílem stvoření je Boží sláva."

Novozákonní aspekty nauky o stvoření

Nový zákon osvětluje víru a horizont Starého zákona, ve kterém je Bůh suverénním stvořitelem a udržovatelem světa. Celkově se Nový zákon nezabývá

otázkou, jak se stvoření událo. Spíše ho zajímá to, že stvoření je prostor, ve kterém se odehrává vztah Boha s člověkem. Tento vztah je od počátku stvoření konkrétním vztahem, to znamená, že tím, že svět stvořil Bůh a on zůstává jediným Bohem, dal mu i svůj přirozený řád.

Například nerozlučitelnost manželství (srov. Mt 19,4 -12 a Mk 10,6-12), kde se píše, jak k Ježíši přišli farizeové s otázkou, zda člověk smí propustit svou manželku. A Ježíš vyzdvihuje prvotní Stvořitelův řád: "Mojžíš vám pro tvrdost vašeho srdce dovolil propustit vaše manželky; ale od počátku to nebylo tak" (Mt 19,8). Pro člověka platí, ať už je věřící nebo nevěřící,

že svou svobodu chápe v mezích přirozeného pořádku. Autonomie člověka je vždy relativní autonomií, protože je vždy ve vztahu k přirozenému řádu Stvořitele.

Logos, Slovo jako princip stvoření

V Janově prologu se mluví o Slově: "Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest." (Jan 1,3). Výraz *logos*, hebrejsky *dabar*, vyjadřuje slovo i čin či skutek zároveň. Tento pojem je velmi důležitý už při samotném stvoření světa, protože Bůh stvořil všechno svým mocným slovem. Bez něj se nic neuskutečňuje, a to již při samotném stvoření. Proč? V první kapitole Janova evangelia jde o to, jak se Slovo stalo tělem. Logos už je svět tvořící Slovo, to znamená, že svět by bez něho neexistoval. On "přišel do svého vlastního" (Jan 1,11), aby byl alespoň pro ty, kteří ho přijmou, světlem a životem.

Kristus je prostředníkem stvoření

List Kolosanům odráží situaci společenství v Malé Asii, kde Pavel působil jako misionář. Přibližně v roce 61 po Kr. bylo ve Frýgii silné zemětřesení a následky tohoto zemětřesení – strach,

nejistota, celkové znepokojení – se odrážejí v jeho listu.

V takové situaci se lidé přikláněli k pohanským praktikám, kterými chtěli zmírňovat strach. V tomto společenství existovala určitá forma synkretismu. To vše označuje svatopisec jako filozofii:

"Dejte si pozor, aby vás

někdo nesvedl prázdným a klamným filozofováním, založeným na lidských bájích, na vesmírných mocnostech, a ne na Kristu." (Kol 2, 8). Protože se v Kolosech začali uctívat různé živly světa a kosmické síly, je podle listu důležité zdůraznit, že v Kristu přebývá veškerá plnost božství. I hymnus první kapitoly zobrazuje Krista jako Pantokratora: "On je obraz neviditelného Boha, prvorozený ze všeho stvoření, neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi a na zemi ... On je před vším a vše v něm spočívá" (Kol 1,15-17). Podle tohoto hymnu je Kristus, který obětoval svůj život na kříži, původcem stvoření i eschatologickým cílem. Všechno je stvořeno skrze něho, pro něho a v něm.

Nakonec i list Židům představuje Krista jako původce či prostředníka stvoření: "Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všecko svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech." (Žid 1, 1-3).

(podle KN)

Kardinál Meisner: Příliš jsme se po koncilu přizpůsobili duchu času a zcela odložili stranou smysl pro to, co je svaté.

"Církev byla v minulých letech otřesena hroznými skandály pohlavního zneužívání. Nikdy bych to nepokládal za možné, ale je to smutná skutečnost.

Kdo může tyto rány uzdravit? Skutečně uzdravit může jen jeden: Ježíš Kristus. Tento Ježíš není abstraktní myšlenka minulých dob. Je uprostřed nás reálně přítomen v Eucharistii. Musíme se k tomuto středu vrátit. Radikálně a zásadně. Jiná alternativa není.

"Eucharistický konzum" je u nás vysoký jako nikdy předtím. Ale co z toho? Něco zde není v pořádku. Propadli jsme eucharistickému zpoňštění. Proviňujeme se těžce proti Eucharistii, když nebereme vážně to, co nám Pán daroval. Eucharistie není výprodejní zboží. Je to sám Pán, který se s námi setkává. Musíme si všichni, biskupové i věřící, říct: Ke komu půjdeme? Nemůžeme jen prostě říct: zůstaňte všichni tady.

My kvůli vám víru přizpůsobíme, vyznání zrelativizujeme, profit uhladíme. Hlavně aby byli všichni nějak spokojeni. Na otázku: Ke komu půjdeme, není jiná odpověď ani alternativa: K Tobě, Pane, ty máš slova věčného života.

Potřebujeme nikoliv dialog, ale vyznání víry. K čemu jsou nám všechny chytré přednášky o druhém vatikánském koncilu, když se víra mezitím hroutí. Na úroveň našeho Pána vystoupíme, když padneme na kolena jako tři králové. Koncilní otcové měli naději, že probudí novou eucharistickou úctu. Když se díváme na dnešní skutečnost, musíme konstatovat, že namnoze nastal úplný opak.

Příliš jsme se po koncilu přizpůsobili duchu času a zcela odložili stranou smysl pro to, co je svaté. Trestuhodně jsme zanedbávali katechezi o svátostech a bez náhrady jsme vyškrtli vnější znamení úcty. Taková znamení jako mřížka k přijímání, eucharistický půst, klečení anebo přijímání do úst, to byly obranné valy Eucharistie. Tak bylo přímo zjevné, že se zde děje něco jedinečného, že se tu děje něco svatého. Ale my jsme posvátné mystérium nechránili: prožíváme profanaci toho, co je svaté. Liturgie byla zbavena posvátna.

Co vzešlo z veškeré evangelizace? Nic. To je velice špatný vývoj a potřebuje nápravu. Když eroduje pojetí svátostí a z víry ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista v Eucharistii zbude jen přátelská hostina, pak roste tlak, abychom k přijímání připustili kohokoliv. Ale my se nemůžeme vzdát víry Církve nebo si ji přizpůsobit, musíme ji právě za této situace odvážně a přesvědčivě hlásat. Musíme podporovat sebeevangelizaci a zastavit desakralizaci. Pokud se nám to nepodaří, můžeme to zabalit. Potřebujeme silnou víru a silné vědomí významu svaté Eucharistie. Musí být jasné, že službu kněze nemůže nic a nikdo nahradit. Kněžství a Eucharistie patří neoddělitelně k sobě. Musíme naše kněze znovu vést k tomu, aby každý den sloužili mši svatou. Kněz je zdravý jen tehdy, když je mužem Eucharistie. Jinak není ničím. Když žiji v celibátu, musím být denně v kontaktu s Kristem, který si mě vyvolil. To se děje jedinečným způsobem právě ve slavení Eucharistie. S Eucharistií stojí a padá nejen kněz, ale i Církev."

(Z interview kardinála Meisnera pro list Die Tagespost 28. prosince 2012)

Oni takto a jak ty?

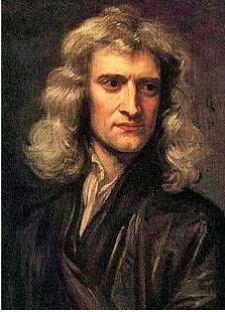

Pavol Strauss
1912 – 1994

slovenský lékař, filozof, prozaik, esejista a překladatel. Na katolickou víru konvertoval z židovství v roce 1942.

V tomto podivném a zesuroveném světě jsem rostl tak jako každý z vás. Ze všech stran doléhaly výzvy do boje, jen z jedné bylo slyšet. "Přináším myšlenky pokoje, ne soužení." Hledal jsem rovnost, a viděl jsem, že na tomto světě nikde není, ani tam, kde o ní nejvíc mluví. A zase jsem viděl, že jen před svatostánkem v katolickém kostele, při svatém přijímání jsou si všichni lidé rovni. Hledal jsem spravedlnost a viděl jsem, že se v tomto světě

uplatňují více nebo méně široké lokty. A zase jsem ji našel pouze v tom, že Církev přivine každého člověka dobré vůle k sobě. Hledal jsem spravedlnost a viděl jsem, že každý chce jiné – své. A zase to byla Katolická církev, jejíž kněz sloužil navlas tutéž mši, vysluhoval ty samé svátosti v Rovníkové Africe, v pařížském Notre-Dame, na Aljašce, a jejíž věřící byli všude spojeni tou samou vírou. Mnozí vědí, že svět je nemocný. I já to bolestně pociťoval a takto jsem přemýšlel: základem a buňkou světa je člověk; a všechno, co se děje, děje se pro člověka. Obnovovatelé světa, tvůrci dějin se o něj starají jen natolik, nakolik ho mohou použít, využít a zneužít. Mění se politické a hospodářské systémy, mění se státní hranice, mění se metody vedení války, mění se technika; nové vlády a nadvlády; nové stroje, nové tanky, nová letadla, nové lodě, nové střely – vše se mění, vše je nové, jen člověk zůstal takový, jaký byl v předkulturním čase: je stále dravým, surovým, sobeckým, nelitostným, zlým tvorem. Všechny vnější pokusy o obnovu světa a zlepšení poměrů jsou tedy fantasmagoriemi, dokud se člověk nezačne systematicky zlepšovat. O toto se systematicky stará jen Církev pomocí zpytování svědomí a svátostí pokání a Eucharistie. Jen zdokonalený člověk, kterého dá Církev společnosti k dispozici, obnoví tento svět.

Izák Newton
1643 – 1727

anglický fyzik, matematik (profesor naturální filosofie), astronom, alchymista a teolog.

Nádherný pořádek a soulad vesmíru mohl vzniknout jen podle plánů vševědoucí a všemohoucí bytosti. To je můj poslední a nejvyšší poznatek.

Blaise Pascal
1623 – 1662

francouzský matematik, fyzik, spisovatel, teolog a náboženský filosof.

Víra tvrdí, co smysly nevnímají, ale netvrdí opak toho, co smysly vnímají. Stojí nad nimi, ale ne proti nim.

**Gottfried Wilhelm
Leibnitz**
1646 – 1716

německý filosof, vědec, matematik a teolog píšící převážně v latině a francouzštině. Je považován za polyhistora a univerzálního génia.

Pořádek, souměrnost a harmonie nás okouzlují. A Bůh je nejvyšší Pořádek a Původce všeobecné harmonie.

Kadidlo nebylo vždy součástí křesťanství

Kadidlo jako symbol modlitby můžeme najít už ve Starém zákoně, později však bylo znamením uctívání římských bohů. V křesťanství začalo nabývat význam až od 4. století. Dnes se používá při náboženských slavnostech, ale i při pohřbech.

*Vážená redakce,
proč a kdy se používá kadidlo a co to symbolizuje?*

František

Používání kadidla je velmi staré. Mělo a má různý význam. Můžeme ho v krátkosti definovat jako voňavý oblak kouře, který stoupá vzhůru a je vytvořen zapálením voňavých pryskyřic sypaných na žhavé uhlíky.

V raných křesťanských dobách, kdy Církev ještě žila v pohanské společnosti, kadidlo zásadně odmítala a zakazovala používat při bohoslužbách. Církev dobře znala Starý zákon, který měl kadidlovou oběť. Dobře si uvědomovala například skutečnost zvěstování narození sv. Jana Křtitele v chrámu právě během kadidlové služby Zachariáše. Znala i symboliku kadidla jako symbolu stoupající modlitby k Bohu (Zj 5,8; 8,3-5).

U Židů bylo kadidlo symbolem modlitby (Ž 140, 2). V chrámu stál zlatý oltář, na kterém se ráno a večer spalovalo kadidlo jako oběť chvály, symbol klanění se Bohu. A přece novozákonní Církev nepoužívala v liturgii kadidlo. Důvod? Kadidlo, zejména v císařském Římě, bylo znakem uctívání bohů. V dobách pronásledování křesťanů právě vhození kadidla do kadidelnice bylo důkazem toho, že člověk není křesťanem. Jinak tomu bylo při pohřbech. Tam kadidlo bylo projevem úcty vůči mrtvému, ale jistě nezanedbatelný byl i jeho význam jako deodorantu a dezinfekce ovzduší. Od 4. století Církev na východě začala používat kadidlo v chrámech nejen na

očištění ovzduší a osvěžení věřících, ale i ke zvýraznění sváteční radosti. Postupem času se kadidlo objevilo v liturgii a stalo se její součástí. Začalo se používat při slavnostním vstupu papeže do chrámu, později jako vnější prvek na zvýraznění daru, který je vyhrazen pro Boha. Misál po Tridentském koncilu přesně uspořádal obřad okuřování.

Symbolika kadidla je velmi významná pro pochopení úkonu a významu okuřování. Rozžhavený oheň byl znamením blízkosti Boha (Ex 1, 13); vůně kadidla byla znamením laskavosti Boha, vyhasnutí Božího "hněvu" (Gn 8, 21); vznášející se kouř kadidla byl znamením zjevení se Jahveho (Iz 6,4). Používané kadidlo s přesně určeným složením prvků poukazovalo na přítomnost Boha ve svatyni, která je "Jeho příbytkem". Z jedné strany vyjadřovalo vznešenost Boha, z druhé zase, jako produkt činnosti člověka, bylo projevem jeho odevzdání se Bohu. Kadidlo se už v dávných dobách používalo při pohřbech, ale v křesťanství dostává velký význam. Člověk, který touží po Bohu, po jeho přítomnosti, musí projít očištěním a oheň je symbolem očišťování, což je mnohokrát zvýrazněné v Písmu svatém. Oheň kromě očišťující schopnosti má i vlastnost osvěčující, tedy vlastnost světla, a i zahřívající.

V křesťanské liturgii je jeho úloha zvýrazněna právě při slavení velikonoční liturgie. Při pohřebních obřadech u zesnulého Církev zpívá: Světlo věčné ať svítí! A dostáváme se k dalšímu symbolu a významu užívání kadidla při pohřebních obřadech. Společenství věřících se modlí v pokoře o milosrdenství Boha pro zesnulého a vůně kadidla je jakoby vnější znamení laskavosti Boha, a hlavně víry ve vyhasnutí Božího "hněvu". Kadidlem Církev projevuje i úctu zesnulému, modlitbu za něj a doporučení do Božího milosrdenství. Jistým způsobem je zde naznačeno odevzdání se Bohu, povznesení se k němu. Křesťanským pohřbem projevujeme mrtvému lidskému tělu příslušnou úctu. Přitom s důvěrou prosíme Boha, pro kterého vše žije, aby připojil duši zesnulého ke svatým a vyvoleným a porušené tělo zesnulého vzkřísil jako dokonalé a svaté.

(podle KN)

Pomazání nemocných není jen pro umírající

Svátost nemocných mohou přijmout dokonce i děti, pokud jim taková svátost může pomoci na těle či na duchu. Tuto svátost je možné dostat i vícekrát za život.

Vážená redakce,

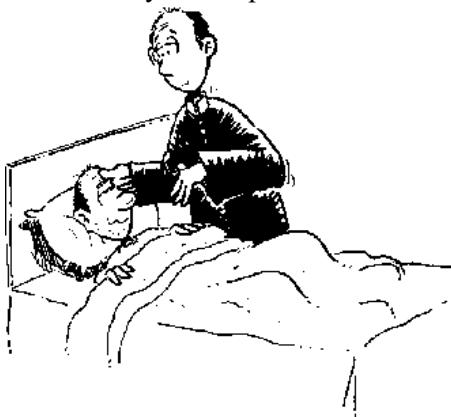
mám takovou otázku: pokud se mluví mezi lidmi o zesnulém člověku, tak se často ptají, zda byl nebo nebyl zaopatřen. Chtěl bych vědět, jaké svátosti udělené člověku si pod tímto pojmem mám představit. Pracuji totiž jako kostelník a někdy dostávám otázky tohoto typu, ale nevím, jak mám odpovědět.

Josef

Milý Josefe,

už v listě svatého Jakuba, apoštola, je zmínka o svátosti pomazání nemocných a poukazuje na to, že udělování této svátosti bylo v apoštolské Církvi praktikované. Pomazání nemocných je svátost, která ve svém historickém chápání i v pastorální praxi prošla významnými proměnami. Měnilo se její pojmenování, udělovatel, příjemci a různě byly chápány i její účinky.

Ve středověku byl zažitý název *sacramentum exeuntium* (svátost umírajících), *extrema unctio* (poslední pomazání). Toto pojmenování zůstalo až do Druhého vatikánského koncilu. Zásadou liturgického hnutí se upustilo od názvu poslední pomazání. Doporučilo se označení "pomazání nemocných" a poukazuje se na to, že tato svátost není určena pouze umírajícím, ale i zestárlým, raněným a podobně. Prameny poukazují i na různé chápání účinků svátosti pomazání nemocných.

Traditio Apostolica upozorňuje na tělesné uzdravení, ačkoli se zmiňuje i o posvěcujících účincích. V sakramentáři Gregoriamum a Gelasianum nacházíme ve formulích posvěcení zmínky o duchovních účincích. Scholastická teologie začala spojovat pomazání nemocných se svátostí smíření. Středověk zdůrazňoval uzdravení duše, a protože je to užitečné, tak i uzdravení těla. Došlo také k časovému posunu udělování svátosti pomazání nemocných. Přesunulo se na umírající. Uzdravení těla se považovalo za druhotný účinek. Tridentýský koncil použil pojmenování poslední pomazání a zdůraznil, že pomazání je určeno nejen umírajícím, ale i těm, kteří jsou v blízkosti smrti. Tridentýský koncil v souladu s naukou sv. Tomáše Akvinského zdůrazňoval duchovní účinky. Uzdravení těla má význam jen natolik, nakolik slouží spáse duše.

Druhý vatikánský koncil nanovo ukazuje pomazání nemocných jako svátost určenou nejen umírajícím, ale i nemocným. Pavel VI. vydal papežskou konstituci o svátosti pomazání nemocných, v níž uvedl obnovenou svátostnou formuli zdůrazňující duchovní bohatství této svátosti: "Skrze toto svaté pomazání a pro své laskavé milosrdenství..." Tato formule vychází z Jakubova listu, ale také z Tradice církve navazující na Tridentýský koncil. Tato formulace odráží současnou nauku na téma svátostného pomazání nemocných. Nový obřad pomazání nemocných nepoužívá už pojmenování "poslední pomazání".

Svátost nemocných je určena pro nemocné v nebezpečí života; lidem před operací vážné nemoci; starým lidem, kteří značně upadli na síle; podobně i dětem.

Jaké jsou účinky této svátosti? Prvním, a to často viditelným, je zlepšení zdraví nemocného. Druhým účinkem, v tomto případě v oblasti ducha, je očištění od hříchů. Kdyby člověk spáchal těžké hříchy a nemohl se vyzpovídat, čili nemohl by přistoupit ke svátosti smíření, tak tehdy tato svátost odpouští hříchy. Může být udělena jak člověku ve stavu milosti posvěcující, tak i hříšníkovu ve stavu těžkého hříchu.

Tuto svátost lze opakovat, pokud nemocný po jejím přijetí uzdravil a později opět upadl do těžké nemoci, nebo i v téže nemoci, pokud se jeho zdravotní stav zhoršil. Před operací lze nemocnému udělit svaté pomazání když důvodem zákroku je právě nebezpečná nemoc. Svaté pomazání lze udělit i starým lidem, kteří značně upadli na síle, i když není vidět, že by byli nebezpečně nemocní. Svaté pomazání lze udělit i dětem, a to tehdy, když používají rozum už natolik, že je tato svátost může posílit. Z uvedeného tedy vyplývá, že zaopatření, jak se na něj ptáte, je vysloužení svátosti pokání, pomazání nemocných a Eucharistie.

V případě "nouze", tedy pokud to stav nemocného nedovoluje, je například v bezvědomí, je mu uděleno odpuštění hříchů a pomazání nemocných. Dostává tak zaopatření od Církve.

(podle KN)

Pro zamilované

*„Pravda vás osvobodí.“
Ježíš*

PROČ CÍRKEV ŘÍKÁ NE?

"Proč je Církev proti potratům? Proč je Církev proti antikoncepci? Proč je Církev proti soužití? Proč je proti předmanželským vztahům? Proč je proti rozvodům? Proč říká ne rozvedeným, kteří by chtěli přistoupit k přijímání nebo být křesťními kmotry? Proč je proti homosexualitě a masturbaci? Proč je proti umělému oplodnění, těhotenství k pronájmu, ženám, které se chtějí stát matkami v 60 letech a výše? Proč je Církev proti eutanazii?"

Špatný pocit

Je to pravda. Máte opravdu pocit, že Církev je stále proti něčemu a to vám, mladým, brání klidně přijmout Ježíšův způsob života. Proč v nás Církev vyvolává tento pocit, když by měla být hlasatelkou těch nejúžasnějších a nejpodstatnějších ANO, jaké kdy bylo slyšet na této zemi?

Představme si...

Představme si, že někteří z vás by vůbec neznali pravidla fotbalu. Rodiče vás zavedou k trenérovi, aby vás to naučil hrát. Když byl trenér chlapcem, všichni fotbal znali a všichni ho hráli. A tak předpokládá, že vy už o tomto sportu všechno víte. A tak se nezdržuje s tím, aby vám objasnil krásu fotbalu a jeho význam pro vaše zdraví. Nenaučí vás, že hrou fotbalu budete moci poznat sami sebe, své vlastnosti a svá omezení; že se tak naučíte spolupracovat s ostatními... Nic takového. Trenér vám říká pouze: "Míč se nesmí chytat do rukou! Nemůžeš táhnout protivníka za tričko! A pak, dobře si to vtlučte do hlavy, že kdo chce hrát fotbal, nesmí kouřit, nesmí chodit pozdě spát, nesmí jíst příliš mnoho sladkostí!" A pokračuje v zakazování. Totéž platí i pro dívky, pokud byste se chtěly naučit tančit a natrefily byste na instruktorku, která by vám všechno zakazovala a nenechala by vás vychutnat si krásu "létání" po špičkách.

Velké změny

Co byste si v takové situaci pomysleli o fotbale? Určitě nic dobrého. Řekli byste: "Co mají znamenat všechny tyto zákazy? K čertu s fotbalem, s rodiči, kteří mě nutí tam chodit, s trenérem, který všechno zakazuje."

Přejdeme k Církvi. Před 50 – 60 lety byla křesťanská nauka jednotně "předávána" rodinou, státem, školou, tradicemi. A byla přijímána bez řečí. Vždyť život byl v podstatě stále o tom samém. Vše se změnilo nástupem industrializace, masovým stěhováním rodin do města, příchodem televize, a tak se stalo, že jednoduché a lákavé nabídky života, odlišné a protikladné k Církvi, vstoupily do života lidí a mnohé způsoby chování dlouho považované za hřích se najednou staly normálními a správnými. Křesťanští rodiče, kněží, sestry, katecheti nepochopili toto zemětřesení v hlavách lidí

a nadále doporučovali (a někdy vnucovali) dřívější formy chování: "Pomodli se, jdi na mši, jdi se vyzpovídat, jdi k přijímání, nedělej toto, nedělej tamto..."

Naléhavé, velmi naléhavé

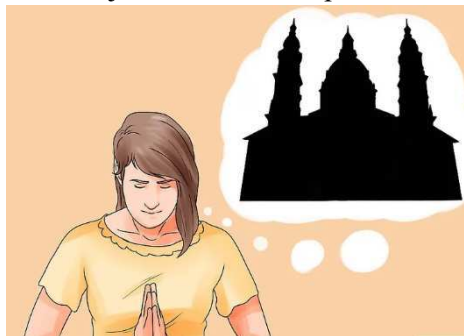
Avšak "hlava" lidí, především mladých, ovlivňována televizí 36 – 40 hodin týdně nechápala důvody takového chování. A teď Církvi hrozí, že bude vypadat jako ubrblaná stará babka, která neumí ocenit krásu nového, a naopak se snaží prosadit něco, co se dělalo kdysi. Je zbytečné, aby vás vychovatelé do něčeho nutili. Je to zbytečné.

Musí najít způsob, jak představit krásu křesťanského poselství, abyste vy pak mohli svobodně rozhodnout, zda ji přijmete se všemi ano i ne, které v sobě nese. Pokud se rozhodnete hrát fotbal, protože se vám hra líbí a považujete ji za užitečnou, rádi přijmete všechna jeho pravidla. Pokud vám bude křesťanský návrh života představen v celé své krásě, nebudete mít strach přijmout všechna ne, která se k němu vážou. Toto je naléhavá věc, kterou by měla Církev udělat.

Svobodní lidé

Neexistuje Církev, která poroučí, a křesťané, kteří poslouchají. Církev je společenství těch, kteří svobodně přijali víru v Krista a chtějí o něm společně svědčit. Křesťané otevřeně přijímají vše, co v nich zvětšuje schopnost darovat se druhým a konstruktivně přistupovat ke každému setkání s člověkem. A odmítají vše, co je opačné. Uvědomujete si, že hodnoty, které nabízí televize, jsou maličké, malilinké. Bez vyslovení "ano" skutečným hodnotám hrozí, že zemřete nespokojeností a smutně prožijete nesmyslný život. Jak to bohužel každodenně nelítostně dokazuje černá kronika.

MINITEST – Ne nebo ano?**1. Podle mě Církev říká ne, protože:**

- a) už to tak říká dost dlouho
- b) pro naše dobro
- c) protože nás chce vychovávat

2. S obtížemi chápu tyto zákazy protože:

- a) jsou zastaralé
- b) podle mě nejsou vždy odůvodněné
- c) mi nikdo nevysvětlil důvody

3. Opravdu říká Církev stále ne?

- a) jen se to tak zdá
- b) je těžké zachytit ano...
- c) nemyslím. Ale je namáhavé myslet pozitivně.

4. Za každým ne je vždy jedno ano...

- a) určitě ne
- b) možná, ale moc tomu nevěřím
- c) ano, a je to kvalitní „ano“

Většina odpovědí a

Zákazy Církve jsou často velmi tvrdé. Ale ani tvé odmítání vůči ní nevznívají zábavně. Zkus popřemýšlet o některých postojích. Objevíš zajímavé novoty.

Většina odpovědí b

Nejsi velmi přesvědčen o zákazech Církve. Tvůj kritický smysl je dobrá věc. Zkus ho ještě rozvinout, abys měl stále otevřenou mysl vůči rozhodujícím ano a ne života.

Většina odpovědí c

Tvůj způsob nazírání na věci tě přivádí k uvažování i nad "žhavými" problémy. Neopust' tuto schopnost, která ti umožňuje pochopit problémy do hloubky.

Nevyhraněné odpovědi

Nejsi si jistý, zda Církev říká stále jen ne, ale nejsi moc přesvědčen ani o jejím ano. Ať je tedy tvá nejistota důvodem k tomu, aby ses rozumem a láskou pokusil proniknout k podstatě problémů.

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

45.

PŘIJÍMÁME DO SVÉHO ŽIVOTA DRUHÉ LIDI

Učení víry

- Ježíše můžeme přijmout do svého života.
- Přijali ho i dva učedníci na cestě do Emauz.

Podněty na poučení z každodenního života

- Když se k vám do rodiny stěhuje příbuzný nebo přichází student na výměnný pobyt.
- Pokud máte nového souseda nebo vaše dítě nového spolužáka ve škole.
- Když vaše dítě nebo některý z jeho kamarádů přivede mezi ně nového člena.

Malý chlapec si už déle všimal, že jeho kamarád si v neděli dopoledne s nimi nikdy nehraje. Zeptal se ho na to a zjistil, že on tehdy chodívá spolu s rodiči na **mši svatou**. Upoutalo ho to, a když mu rodiče dovolili, šel na následující nedělní mši svatou spolu s kamarádem a jeho rodinou. Postupně už chodíval pravidelně. K víře se dostal díky přijetí a ochotě kamarádovy rodiny.

Příběh z Lukášova evangelia o dvou učednících, kteří kráčeli po cestě s Ježíšem už po jeho zmrtvýchvstání, je také příběhem o přijetí a pohostinnosti. Ačkoliv učedníci nevěděli, že je to vzkříšený Ježíš, na konci společné cesty ho pozvali, aby se s nimi navečeřel. Tím, že ho pozvali, přijali ho do svého života. A dostali

nečekanou odměnu – když Ježíš během jídla žehnal a lámal chléb, učedníkům se otevřely oči a poznali ho. I dnes, když prokazujeme pohostinnost jiným a přijímáme je mezi sebe a do svého života, přijímáme tím zároveň i Ježíše.

Začátek rozhovoru

Promluvte si s dítětem, jak byste jako rodina mohli ještě lépe přijímat lidi mezi sebe a do svého života. Vysvětlete mu, že být člověkem, který přijímá druhých lidí, je znamením Ježíšova následovníka, který s láskou všechny přijímá.

Jak navázat na téma

Zeptej se syna nebo dcery, jestli se někdy cítili někým přijati. Jak to ten člověk dělal? Nebo zda se někdy cítili někým nepřijetí. Pokud ano, kde a kdy to bylo a jak by případně uměli pomoci někomu, komu se přihodilo totéž. Skutkem pohostinnosti a přijetí může být například i laskavé uvítání někoho při příchodu nebo doprovod při odjezdu. Uvědom si, že ty sám jsi svým chováním velkým příkladem pro své děti v křesťanské pohostinnosti, i když jde možná jen o každodenní asistenci při vyprovázení nebo uvítání doma. Ty jsi prvním a nejdůležitějším vzorem pro své dítě v přijímání druhých lidí a máš každý den příležitost je to učit i beze slov, jen svými skutky.

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Písma svatého

Ježíš jde s dvěma učedníky po cestě do Emauz a večerí s nimi: Lk 24, 13 - 35.

Co na toto téma říká Církev

Ježíš velmi dobře věděl, co znamená být nevíтанý a nepřijatý: jeho rodiče nepřijali do žádného hostince v Betlémě, když se měl narodit, a jeho samého nepřijali za dob krále Heroda v rodné Judeji. Ježíš však naopak během svého veřejného působení přijímá každého, kdo za ním přijde. I přes námitky "lepší" společnosti přijímá děti, nemocné, vyvrhele, hříšníky. Dává se například pozvat do domu pověstného hříšníka **Zachea** a přijímá pozvání dvou smutných učedníků na cestě do Emauz.

Přesná vzdálenost této vesnice od Jeruzaléma je sporná; mohla být od dvou do deseti kilometrů. Příběh učedníků na cestě do Emauz je úžasnou ukázkou cesty učedníka k víře po Ježíšově smrti a zmrtvýchvstání. Dva učedníci odcházejí

z Jeruzaléma zklamání událostmi, které nakonec vedly k nedávné Ježíšově smrti. Jak tak jdou, přidá se k nim Ježíš a vysvětluje jim Písma, což učedníky upoutá. K večeru se přiblíží k hostinci a učedníci pozvou Ježíše, aby s nimi zůstal. On pozvání přijímá. Ježíš byl pro učedníky cizincem, protože se jim nedal poznat, a protože ho pozvali, museli za něj i zaplatit, což bylo od nich velmi šlechetné a pohostinné. Teprve při lámání chleba při jídle poznali, že je to Ježíš.

Krátká modlitba s dítětem

Modleme se a řekněme Ježíšovi, jaký je v našem životě vítán:

Laskavý Ježíši, v mém životě jsi vždy vítáný.
Pomoz mi přijímat do svého života i druhé.
Amen.

Pohled do historie

V pohledu do historie žďářecké farnosti pokračujeme rokem 1998. Žďářeckou farnost spravoval excurrento P. Miroslav Parajka, farář v Dolních Loučkách.

1998

Ve školním roce 1997 – 98 se přihlásilo do vyučování náboženství 95 dětí. Ve Žďářeckém kostele byl o Vánocích instalován provizorní obětní stůl podle nové liturgie. Vytvořil jej pan Melichar stolař z Ostrovů u Žďárce.

Na konci července byl v Itálii vysvěcen na kněze žďářecký rodák Zdeněk Kopriva. Primici měl v Předklášteří 26. června 1998. A v neděli poté sloužil mši sv. ve Žďárci.

V listopadu jsme se začali připravovat na přijetí svátosti biřmování. Přípravy se zúčastňuje kolem 70 věřících.

O Vánocích roku 1998 bylo také instalováno ozvučení našeho kostela. Ozvučení prováděla firma z Brna.

Zpracoval: R. Mašek

Rok 2018 v našich farnostech

Již více jak měsíc nás dělí od chvíle, kdy skončil rok 2018 a začal rok nový. Připomeňme si v krátkosti události, které jsme v uplynulém roce prožili.

Farnost Dolní Loučky

leden – prosinec – Adorace a Svátostné požehnání v neděli odpoledne ve farním kostele s otcem Pavlem (kromě letních prázdnin)

5. 1. Svěcení „tříkrálové vody“

6. 1. Tříkrálová sbírka

7. 1. a 14. 1. Výstavka betlémů v pastoračním centru (i z Keni, Jižního Súdánu, Brazílie, Slovenska)

leden – prosinec – Setkání nad „Biblií“ v pastoračním centru 1x za 14 dní ve středu po večerní mši svaté. Rozjímáme nad texty „Písma svatého“ z následující neděle. Vede je otec Pavel (kromě letních prázdnin)

21. 1. Modlitby za „Jednotu křesťanů“ v neděli odpoledne ve farním kostele s otcem Pavlem

21. 1. První přípravné setkání snoubenců v pastoračním centru (6 – 8 setkání)

3. 2. Svatoblažské požehnání

4. 2. – 7. 2. Výlet ministrantů s panem farářem do Úsobí

9. 2. Udělování svátosti nemocných

10. 2. Ostatky

14. 2. Popeleční středa – udělování popelce

únor – březen Pobožnost křížové cesty v neděli odpoledne ve farním kostele s otcem Pavlem, v pátek v 15:00 se farníci scházeli sami

21. 2. Cestománie – Texas

18. 3. Cestománie – Uganda

29. 3. – 2. 4. Velikonoce, otec Pavel o Velikonočním třídení v naší farnosti

8. 4. Cestománie – Bulharsko

14. 4. Setkání mladých tišnovského děkanátu ve Veverské Bítýšce

- 15. 4.** **Pobožnost „Cesta světla“** v neděli odpoledne ve farním kostele s otcem Pavlem. Hodinová pobožnost začínající u hrobu Kristova zmrtvýchvstání vrcholí sesláním Ducha svatého
- 22. 4.** **Modlitby za kněze a nová kněžská povolání** v neděli odpoledne ve farním kostele s otcem Pavlem
- 25. 4.** **Prosby za úrodu** u kapličky sv. Jana Nepomuckého pod hřbitovem
- květen** **Májové pobožnosti** v neděli odpoledne ve farním kostele s otcem Pavlem, v pondělí v 17:30 se farníci scházeli sami
- 8. 5.** **Mariánská farní pouť do Dobré Vody** u Nových Hradů s chrámem Panny Marie Těšitelky, **do Svatého Kamene** nedaleko Rychnova nad Malší s chrámem Panny Marie Sněžné
- 13. 5.** **Den matek** na farním dvoře
- 3. 6.** **Slavnost Těla a Krve Páně v Újezdě u Tišnova**
- 8. 6.** **Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova** v pátek po ranní mši svaté ve farním kostele s otcem Pavlem „Litanie k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu“ a „Prosby o smír“
- 10. 6.** **Den otců** na farním dvoře
- 27. 6.** **20. výročí kněžského svěcení otce Pavla**
- 5. 7.** **Pouť ke slavnosti sv. Cyrila a Metoděje ve Skryjích**
- 6. 7. – 20. 7.** **Tábor pro děti v Bukové u Protivanova**
- 21. 7.** **Pouť ke sv. Máří Magdaléně na Kalech**
- 5. 8.** **Modlitby za déšť** v neděli odpoledne ve farním kostele s otcem Pavlem
- 18. 8.** **Pouť ke slavnosti Nanebevzetí Panny Marie v Horních Loučkách**
- 24. 8. – 26. 8.** **Soustředění našeho sboru ve Břeží**
- 26. 8.** **Žehnánií dopravních prostředků v Olší a grilování v Dolních Loučkách**
- konec srpna** **Renovace vstupní brány ke kostelu firmou p. Dufka z Horních Louček**
- 1. 9.** **Pouť ke sv. Jiljí ve filiálním kostele v Újezdě u Tišnova**
- 8. 9.** **Pouť k Panně Marii do Žarošic**
- 8. 9.** **Pouť ke sv. Jiljí v Řikoníně**
- září** **Příprava biřmovanců v pastoračním centru (dvě skupiny)**

30. 9.	Den seniorů na farním dvoře
říjen	Na základní škole začala výuka náboženství
říjen	Setkání nad katechismem v pastoračním centru pro rodiče, jejichž děti by měly v letošním školním roce poprvé přistoupit ke svatému přijímání. Zváni jsou i ostatní farníci
21. 10.	Poděkování za úrodu
3. 11.	Divadelní hru Smoljaka – Cimrmana – Svěráka „České nebe“ zahráli v sokolovně ochotníci z Podivína
4. 11.	Dušičková pobožnost na hřbitově v neděli odpoledne, a také v Újezdě
10. 11.	Výlet ministrantů s panem farářem do Brna, Letohrádek Mitrovských
11. 11.	Martinské hody
17. 11.	Farní vrabec v pastoračním centru
21. 11.	Zpěváci a hudebníci oslavili sv. Cecílii v pastoračním centru při pohárku vína
2. 12.	První neděle adventní – žehnání adventních věnců
prosinec	Rorátní mše svaté
23. 12.	Betlémské světlo ve farním kostele
27. 12.	Pozvání do Olší na koncert místní scholy a slavnostní žehnání vína
30. 12.	Obnova manželských slibů o svátku Svaté rodiny při mši svaté
30. 12.	Koncert Janáčkova kvarteta ve farním kostele
31. 12.	Adorace na poděkování za uplynulý rok 2018

Farnost Olší

5.1.	Živý Betlém
4.2. – 7.2	Výlet ministrantů s panem farářem do Úsobí
9. 2.	Při mši svaté udělována svátost nemocných .
16. 2.	Při mši svaté udělován popelec .
únor – březen	V postní době pobožnost křížové cesty , v neděli po mši svaté.

29.3. – 2. 4. Velikonoce.

22. 4. Poutní mše svatá ve farním kostele sv. Jiří.

8. 5. Pouť pro pomocníky ve farnosti – Dobrá Voda u Nových Hradů, Svatý Kámen.

3. 6. Slavnost Těla a Krve Páně.

5. 7. Pěší pouť ke kapličky sv. Cyrila a Metoděje ve Skryjích, poutní mše svatá.

6. 7. – 20. 7. Tábor pro děti v Bukové u Protivanova.

28. 7. Pouť na Litavě – sloužena mše svatá u kapličky sv. Anny.

18. 8. Pouť v Boru – sloužena mše svatá u kapličky Nanebevzetí Panny Marie.

26. 8. Žehnání automobilů, “spanilá jízda” do Pastoračního centra v Dolních Loučkách.

září Zahájena příprava biřmovanců v Pastoračním centru v Dolních Loučkách

říjen Na základní škole zahájena **výuka náboženství.**

6. 10. Poutní mše svatá v Moraveckých Pavlovicích u kapličky Panny Marie Růžencové.

14. 10. Krojované hody v Olší spojené s poděkováním za úrodu.

4. 11. Dušičková pobožnost na hřbitově.

24. 11. Poutní mše svatá v Drahoně v kapličky zasvěcené Ježíši Kristu Králi.

2.12. 1. neděle adventní, žehnání adventních věnců

7. 12. Návštěva sv. Mikuláše

23. 12. Při mši svaté předáno Betlémské světlo

27. 12. Vánoční zpívání a žehnání vína

30.12. Svátek sv. Rodiny – obnova manželských slibů

Farnost Žďárec

26. 1.	5. farní ples se konal v Kulturním domě ve Žďárci. K poslechu i k tanci zahráli Vracovjáci.
10. 2.	Pohřeb P. Jiřího Balabána
13. 2.	Při mši svaté udělována svátost nemocných
15. 2.	Při mši svaté udělován popelec
únor – březen	V postní době pobožnost křížové cesty – v neděli přede mší svatou
29.3. – 2. 4.	Velikonoce
8. 5.	Pouť pro pomocníky ve farnosti – Dobrá Voda u Nových Hradů, Svatý Kámen
12. 5.	Poutní mše svatá v Lubném
26. 5.	Poutní mše svatá ve Vratislávce
31. 5.	Slavnost Těla a Krve Páně ve Vratislávce
24. 6.	Slavnost 1. svatého přijímání
29. 6.	Slavnostní mše svatá na svátek sv. Petra a Pavla
2. 7.	Poutní mše svatá ve Žďárci. Obětní dary přinesly dívky v krojích
6. 7. – 20. 7.	Tábor v Bukové u Protivanova
11. 8.	Poutní mše svatá k slavnosti Nanebevzetí Panny Marie v Tišnovské Nové Vsi
8. 9.	Poutní mše svatá u kaple Narození Panny Marie v Rojetíně
8. 9.	Pouť k Panně Marii do Žarošic
28. 9.	Poutní mše svatá u kapličky sv. Václava na Ostrově
září	Zahájena příprava biřmovanců v Pastoračním centru v Dolních Loučkách
září	Zahájeno setkání nad katechismem pro rodiče dětí, které by měly přistoupit k 1. svatému přijímání
říjen	Na základní škole byla zahájena výuka náboženství
4. 11.	Dušičková pobožnost na hřbitově u hlavního kříže k uctění památky našich drahých zemřelých
2. 12.	První neděle adventní – žehnání adventních věnců
30. 12.	Svátek sv. Rodiny – obnova manželských slibů

Úkony duchovní správy v roce 2018

	Dolní Loučky	Olší	Žďárec
Křty			
1. sv. přijímání			
Svatby			
Pohřby			

Co jsme prožili

Pouť Ježíše Krista Krále v Drahoníně

V sobotu 24. listopadu 2018 jsme se sešli v Drahoníně u příležitosti slavnosti Ježíše Krista Krále, kde byla odpoledne sloužena mše svatá ve stejnojmenné kapli. Návštěva i přes nepřízeň počasí byla hojná, a protože se pan farář doslechl, že bychom rádi zrestaurovali dřevěný oltář, tak v závěru mše vyhlásil sbírku na jeho opravu. Sama obec se bude snažit o získání dotace, protože částka za renovaci nebude malá. Pokud by naše žádost nebyla úspěšná hned v prvním roce, budeme se pokoušet určitě i v letech příštích.

Po mši jsme se přemístili do místní kulturní místnosti, kde bylo připraveno pohoštění. Slavnost pokračovala za doprovodu zpěvu lidových písní a hry na harmoniku do večerních hodin.

Jitka Plevová

Koncert Janáčkova kvarteta v Dolních Loučkách

V neděli 30. prosince se farní kostel sv. Martina zaplnil do posledního místa. Přivítali jsme mezi námi mezinárodně věhlasné Janáčkovo kvarteto. Od 17:00 jsme se v jeho podání zaposlouchali do skladeb světově známých autorů Josefa Suka, Petra Iljiče Čajkovského, Antonína Dvořáka a do výběru koled Evžena Zámečnicka.

Po předvánočním shonu jsme prožívali chvíle klidu a pokoje, které se střídaly s pocity radosti a štěstí. Každé dílo bylo odměněno bouřlivým potleskem. Ve

svých srdcích jsme si odnášeli nezapomenutelné zážitky do svých domovů. Výtěžek z dobrovolného vstupného bude věnován na opravu fasády našeho kostela.

Upřímné poděkování patří všem, kdo se zasloužili o příjemně strávenou hodinku ve společenství lidí, které spojuje vzájemná láska, milujícímu Bohu, jenž požehnal další krásné akci ve farnosti.

Jana Jurná

Farní ples v Dolních Loučkách

V pátek 18. ledna se v Orlovně v Dolních Loučkách uskutečnil již 6. farní ples. Po tříleté přestávce předali farníci ze Žďárce štafetový kolík zpět do Louček, kde v roce 2014 vznikl nápad zorganizovat 1. farní ples, při kterém by se lidé mohli pobavit a zároveň společně strávit pěkné chvíle při vínečku, tanci i poslechu.

Farníci dali hlavy do hromady a dobré dílo bylo s pomocí Boží na světě. Dnes už si život bez plesu nedokážeme představit.

Již v 19:30 začali přicházet první návštěvníci. Na místo pro ně určené je doprovázela

dvě usměvavá děvčata. Zakoupit vstupenky si mohli i ti, kteří to během prodeje ve farnostech otce Pavla nestihli.

Ples byl zahájen ve 20:15 panem farářem. Celým večerem všechny zúčastněně provázela hudební skupina "Adriana" z Velkého Meziříčí. Hned v úvodu se nám představila taneční skupina "Éirigh" z Tišnova s ukázkou irských tanců.

Parket se začal brzy po zahájení plnit tanečními páry. Každý účastník si s sebou přinesl dobrou náladu, o dobrou zábavu nebyla nouze.

Pěkná výzdoba, chutná večeře, spousta cukroví od našich hospodyněk, jako vždy výborné víno a samozřejmě opravdu bohatá tombola přispěly rovněž ke skvělé atmosféře celého večera.

Krátce po půlnoci byl pozván z prostoru pro muzikanty na taneční parket otec Pavel. Ano, tušíte správně, bylo vyhlášeno "sólo pro pana faráře". A jak to dopadlo? No jako vždy, výborně. Pan farář svůj úkol splnil na jedničku. Nezalekl se nátlaku farnic a vydržel tančit až do konce. Otče Pavle, upřímně děkujeme!

A co říci na závěr? Akce se opět dokonale povedla. A protože za vším, co děláme, stojí náš milující Bůh a mocně se přimlouvající Matka Boží Panna Maria, i letos bylo naše snažení požehnáno. Upřímné poděkování patří všem organizátorům, všem sponzorům, kteří přispěli hodnotnými dary do naší tomboly, v neposlední řadě také hudební skupině "Adriana" a taneční skupině "Éirigh". Díky i všem účastníkům plesu. Pozvání přijal také náš pan starosta.

Do svých domovů si každý určitě odnášel ve svém srdci nezapomenutelné zážitky a pocity radosti a štěstí z příjemně prožitého večera. Když dá Bůh, příští rok se můžeme těšit již na 7. farní ples.

Kde jsou lidská srdce otevřená, tam panuje opravdová láska, a kde je opravdová láska, tam přebývá náš dobrý Bůh. A když je On s námi, kdo proti nám?

Jana Jurná

Charles Perrault, pohádkář z Paříže

První francouzský pohádkář Charles Perrault (1628 -1703) žil za vlády Ludvíka XIV., za kterého tasili kordy bájní mušketýři. On však bojoval husím brkem, kterým uměl velmi trefně, vtipně mistrovstvím slova odzbrojit své protivníky a přesvědčit příznivce.

Charlesovi Perraultovi patří dnes prvenství v beletrii adresované přímo dětskému čtenáři. V období, kdy si dospělí zejména zásluhou Jana Amose Komenského a Jeana Jacquese Rousseaua začali uvědomovat, že dítě není "malý dospělý", ale má specifické potřeby, napsal Perrault knihu pohádek na základě

lidových příběhů, která se stala ze dne na den slavnou. Od té doby posloucháme před spaním o Popelce, Červené Karkulce či Šípkové Růžence.

Charles Perrault se narodil 12. ledna 1628 do rodiny advokáta jako sedmé dítě. Po studiích ho zaměstnal starší bratr Pierre ve správě hlavní pokladny a později se mladý nadšenec dostal do malé akademie. Jako kontrolor Správy královských budov se vyšvihl mezi bohatou vyšší vrstvu, na panovnický dvůr a odsud měl už jen krůček do Francouzské akademie, jejíž členové měli stálý počet – čtyřicet. Oženil se, ale brzy zůstal se čtyřmi malými dětmi sám. Jako vdovec přišel po dvaceti letech služby i o politickou kariéru, ale dobré finanční zajištění mu zaručilo pohodlný život. Volnost využil k výchově synů a milované psaní.

Zázračné příběhy

Do povědomí současníků se zapsal básní Století Ludvíka Velikého, která rozpoutala vášnivé diskuse zastánců starého umění – antického a nového umění, ke kterému se hlásil i Perrault. Po šňavnatých polemikách vydal k tématu i vědecké čtyřsvazkové dílo *Paralela starých a moderních*. Právě zde se autor často odkazoval na lidové pohádky, ocenil jejich naivní krásu a dal jim přednost před mnoha díly antiky. V předmluvě k dílu poukázal na to, že literaturou je třeba obracet i k dětem a mládeži. Bylo to poprvé, co někdo vyslovil zájem o děti ve vztahu k literatuře. Do dějin literatury se však zapsal dílkem, kterému sám nepřidával velkou vážnost. Nebyl to jen akademik v paruce, ale také výborný vypravěč a bavič. Na královském dvoře rád bavil malé i velké pohádkami. Aby však nepřišel o reputaci seriózního vědce a člena akademie, jejich autorství přiřítal synovi Pierrovi. Zajímavé je, že v roce 1695 se na pultech knihkupectví v Paříži objevila kniha *Pohádky mé matky husy* s podpisem PP. Už současníci odhalili rukopis Charlese Perraulta. Od té doby se vedou diskuse, do jaké míry má zásluhu na sbírce otec a jaké má syn Pierre.

Každopádně knížka v červené vazbě s pěti kvašovými malbami jako ilustracemi obsahovala nejznámější Perraultovy pohádky: *Krasavice v spícím lese* (dnešní Šípková Růženka), *Červená Karkulka*, *Modrovous*, *Kocour v botách* a *Vily*.

O dva roky později vyšlo dílo s názvem *Příběhy nebo Pohádky ze starých časů s ponaučeními*. Kniha *Pohádky paní Husy*, jak ji známe v našem překladu, obsahuje i známé příběhy o Popelce, Palečkovi a Princí Chocholeuškoví. Dílo čtenáře tak zaujalo, že se nepřestalo vydávat dodnes.

Ponaučení musí být

Příběhy napsal Perrault v období klasicismu, který kladl na první místo rozum a krásu viděl v pravdě. To se v jeho pohádkách věrně zobrazilo. V Šípkové Růžence zachrání kojence důvtip nejmladší víly; malý Paleček rozumem vymaní sourozence z nejruznějších těžkostí, a Kocour v botách vynalézavosti přinese štěstí svému pánovi.

Příběhy inspirované lidovou slovesností upravil, zjemnil a zbavil vulgárnosti, i když určitou drsnost a naturalismus některým příběhům ponechal a pohádka Modrovous nás ještě dnes vyděsí.

Charakteristická jsou jeho zveršovaná mravní ponaučení na závěr, kterými míří k náročnějšímu, většinou dospělému čtenáři. Ponaučení měla výchovný i vtipný charakter:

Proč si nějaký čas nepočkat na manžela,
pokud budoucnost nám kyne skvělá
a čekat na něj stojí za to?
Na celou věčnost držmat v zámku?
Kdo by se dnes dal na to -
staletí prožít v spánku?
Z příběhu plyne pravda taková,
že kouzlo manželství se nevytratí věkem.
Pokud srdce najde zalíbení v někom,
nic neztratí, když čeká.
Ale mládež se do toho ráje
se slepou vášní žene,
nuže vzdávám se hned zkraje:
Nechci jí dávat ponaučení.

Krasavice v spícího lese

Zajímavé je, že příběhy často nedovede do dosažení dobra, a to jen z důvodu, aby dal dětem mravní poučení. Červená Karkulka tak navždy zůstala v břiše vlka.

Perraultova doba nepochopila jeho pohádky jako novátorský čin. Pozdější pokolení však toto dílo vysoce ocenila jako zdroj nové prózy a stylu. Vycházeli z něj bratři Grimmové, H. Ch. Andersen i Pavol Dobšinský s Boženou Němcovou. Charles Perrault stál jednoduše u kolébky světové dětské literatury.

PERLIČKY

- Již v roce 1023 se v latinském příběhu od Egberta z Lutychu objevila ve smečce vlků holčička s červenou čepičkou na hlavě.
- Červená Karkulka je ve skutečnosti příběh symbolů o lekcích dospívání v sebevědomou ženu.
- První zmínku o Popelce zaznamenáváme již v 9. století v Číně, kde drobná nožka byla ideálem krásy.
- Ve starověkém Egyptě koloval příběh o orlovi, který uletěl s střevícem krásné kurtizány Rhodope a pustil ho na faraóna. Ten úmorně hledal její majitelku, aby se s ní mohl oženit.
- Viktoriánská badatelka Marianna Coxová v roce 1893 předložila studii o 345 variantách pohádky o Popelce.
- Jenom Charles Perrault si vymyslel střevíček ze skla a zamlčel před čtenáři mrzačení noh nevlastními sestrami, které nechybí v žádné jiné verzi ani u Dobšinského.
- Disney si vybral za námět právě Perraultovu Popelku. Ta je až příliš pokorná a poslušná. Sama si sedá do popela, na ples jde až na naléhání kmotřičky, kterou poslechne, i co se týče útěku přesně o půlnoci. V jiných verzích se Popelky samy skrývají před princem.
- U Perraulta hledá majitelku střevíčku dvořan, zatímco u Grimmů sám princ, který pozná navzdory špinavým šatům svou lásku.

(podle KN)

Páté evangelium

25.

Jsou takoví, kteří se pro dobro celého společenství dočasně zdržují plazení. To přece není tak těžké pochopit.

Jsou totiž lidé k manželství neschopní už od narození a jsou k manželství neschopní, které takovými udělali lidé, a jsou konečně takoví, kteří se manželství sami zřekli pro nebeské království. Kdo může pochopit, ať pochopí!

(Mt 19,12)

Problematika celibátu má mnoho odstínů, pro něž Matouš nemá vůbec žádné pochopení. Mluví natvrdo o „eunuších“, tedy o lidech, pro něž už není cesty zpátky. O to víc vynikne jemnocit vyznařující z našeho zlomku.

Kněžského celibátu se s největší pravděpodobností netýká: Ježíš mluví o lidech, jimž nebeské království leží tolik na srdci, že se stalo smýšlení a cílem celého jejich života. A kněz by se přece neměl vyčleňovat ze společenství a žít jinak než jeho bratři, naopak se jim má ve všem přizpůsobit, aby se stal zcela a úplně jedním z nich, ne-li přímo jejich služebníkem. Vždyť nikdo netrčí mezi manželskými páry víc než ten, kdo se rozhodl pro celibát. Když se tedy má osvícený kněz rozhodnout, komu se připodobnit: zda Kristu, který žil bez ženy, nebo ostatním křesťanům, kteří žijí v naprosté většině v manželství, nezaváhá. Bude jako všichni ostatní.

Pokud se chce někdo dočasně zřici manželství, je třeba, aby tak učinil v zájmu celého společenství. Tedy ne proto, že chce následovat Krista. Ne proto, že „čas se naplňuje“ a on chce už dnes žít jako v Božím království, kde se lidé nebudou ženit ani vdávat. Ani ne proto, aby měl účast na lásce, s níž se Kristus jako ženich dává své Církvi. Dočasně se zřici manželství lze jen tehdy, bude-li to ku prospěchu církevnímu společenství!

Stát se duchovním „eunuchem“ je rozhodnutí nezvratné, a proto i nepřipustné. Celibát má cenu jen tehdy, vychází-li ze svobodného rozhodnutí. Kdo přijal, byť zcela dobrovolně, závazek na celý život, stává se zajatcem určité normy. Přijatý závazek se pro něj stává právním poutem, které ho svírá zvnějšku a brání jeho duchovnímu růstu.

Stát se duchovním „eunuchem“ je rozhodnutí nezvratné, a proto i nepřipustné.

Celibát má cenu jen tehdy, vychází-li ze svobodného rozhodnutí. Kdo přijal, byť zcela dobrovolně, závazek na celý život, stává se zajatcem určité normy. Přijatý závazek se pro něj stává právním poutem, které ho svírá zvnějšku a brání jeho duchovnímu růstu.

Rozhodnutí pro celibát je plně platné pouze tehdy, je-li činěno každý den znovu: každý večer člověk nabývá svobody, která – pokud to bude uznáno za vhodné – dodá ráno hodnotu a krásu novému rozhodnutí platnému po celý další den.

Vidíme, že nejde o to obětovat celý život, ale počítat se službou bratřím v krátkém časovém úseku. Ostatně časově neomezený závazek je vlastně poněkud nemorální. Vždyť kdo o sobě může prohlásit, že je z psychologického hlediska pánem celé své budoucnosti?

Zřekne-li se někdo žen, které zná z dřívějšího, dalo by se to ještě pochopit. Ale co když ženu, která je nám určena, teprve potkáme? Není to přílišné, muset obětovat něco, co ještě vůbec neznáme? Takto zavázat lidské svědomí nelze jinak než jen nakrátko.

Z našeho rozboru tedy vlastně vyplývá, že nejsvobodnější a nejuvědomělejší, a tedy i nejvzácnější slib čistoty je ten, který pokrývá delší či kratší časový úsek mezi dvěma po sobě jdoucími manželstvími.

(z knihy *Páté evangelium*, Giacomo Biffi)

Co nás čeká

Svátost Pomazání nemocných

Křesťan může požádat o svaté pomazání, kdykoliv těžce onemocní (míra závažnosti nemoci se posoudí bez zbytečné úzkostlivosti), a stejně tak když se nemoc zhorší. Také je vhodné přijmout tuto svátost před závažným lékařským zákrokem (operací), je-li příčinou této operace nebezpečné onemocnění. Ale svátost nemocných je možno udělit též starým lidem, jejichž síly značně ochabují, i když není přímo vidět nějaká nebezpečná nemoc (od 60 let). Nikdy se nemá přijetí pomazání nemocných zbytečně oddalovat. V našich farnostech se tato svátost bude udělovat:

Dolní Loučky	v pátek 8. února při mši sv. v 7:30
Žďárec	ve čtvrtek 7. února při mši sv. v 18:00
Olíš	v pátek 8. února při mši sv. v 17:00

TURISTIKA PRO DUŠI

Lačnět

Na hoře Blahoslavenství stojíš ve středu zástupu lidí. Po-sloucháš už další - tentokrát čtvrté blahoslavenství. Bla-hoslavení, kdo hladovějí a žízni po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

Slovo „lačnět“ zní tak trošku staromódně.
Co znamená, to zjistíš, když vyluštíš osmisměrku.

O	O	K	Ř	I	V	D	A	OBŽALOBA
E	B	D	O	V	D	O	P	OBHAJOBA
C	Ž	H	O	R	B	O	D	PODVOD
D	A	A	A	T	O	L	H	KŘIVDA
U	L	R	U	J	E	Ž	N	PRAVDA
O	O	V	I	Ž	O	T	Ě	SOUDEC
S	B	R	E	D	Ú	B	V	DOBRO
©	A	D	V	A	R	P	A	ÚDER
								HNĚV
								VRAH
								LEŽ

LAČNĚME

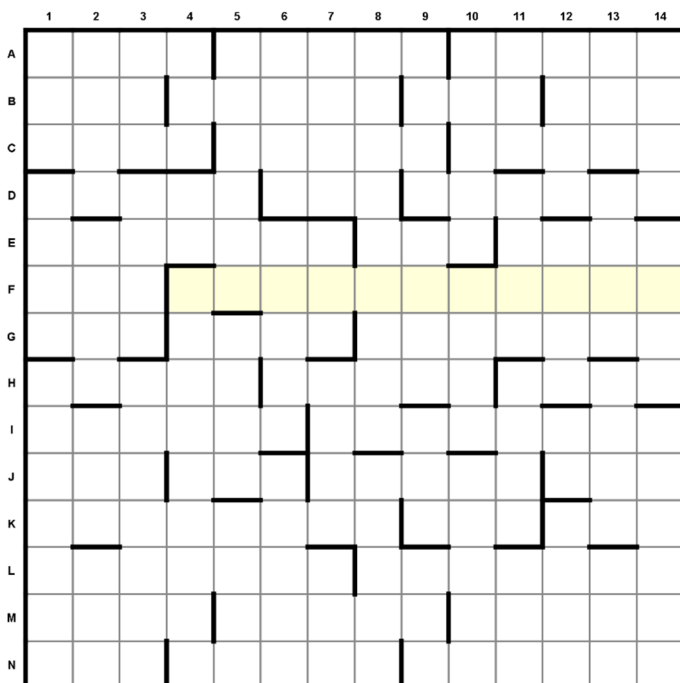
- po chlebu, když jsme nesnídali,
- po vodě, když jsme dlouho nepili,
- po mléku, když na něj máme velkou chuť,
- po čokoládě, když jsme mlisní,
- po oddechu, když jsme velmi unavení,
- po mámině pohlázení, když je máma daleko,
- po otcově uznání, když něco uděláme dobře,
- po spravedlnosti, když se cítíme ukrivděni nebo vidíme křivdu kolem nás

Lačným po spravedlnosti byl i moudrý král Šalomoun. Přišly za ním dvě ženy s dítětem, aby rozsoudil jejich spor. I když jejich obraz v zrcadle vypadá stejně, je v něm 5 rozdílů. Najdeš je?
Umíš povypřávet, jak Šalomoun spor vyřešil?

**Jak dosáhnout spravedlnosti?
Začni u sebe.
V každém okamžiku se postav proti zlu
proti křivdě
proti lži
proti nespravedlnosti.
Udělej to i tehdy, když se ti ostatní budou smát nebo když nad tebou ohrnou nos.
Někdy je to těžké.
Ale vyplatí se to!**

O svátku svaté Agáty (5. února) se dřív žehnával chleba. Ten míval i zajímavý tvar. Vypadal totiž jako **tajenka**.

Vodorovně

- A. název hlásky „s“, zvířecí končetina, přidávat sůl
- B. hnojivo, německý průliv, lesklý nátěr, vysoká škola umělecká (akademie výtvarných umění)
- C. krátké kabáty, druh bobu, britský herec (1909-84)
- D. okraj střechy, skřítek, povodně
- E. ohebné slovo, domácky Eduard, drobný hlíst cizopasící ve střevech
- F. mazivo, **tajenka**
- G. atř, léčivá rostlina, batohy
- H. žíla, rychle, halogen
- I. lék podporující potenci, prchavost
- J. nitrid hliníku, kočkovitá šelma, ovocný nápoj, SPZ Rychnova nad Kněžnou
- K. dobrodružný časopis, brněnská univerzita, do toho místa
- L. vychvalovaná, fénická bohyně lásky
- M. tuk, ženské jméno (14.9.), slabomyslný člověk

N. africký slon, angl.dnes, výhonek nesoucí plod

Svisle

1. jsoucnost, číslice osm, výrobky z mléka
2. spadnutí, česká řeka, mezinár. organizace práce, nádech
3. americká rasistická organizace, domácí zvířata, břicho (obec)
4. SPZ Opavy, akademie věd, zručně si pohrávat s míčky
5. indiánský stan, latinsky moře, japon. sídlo na ostrově Honšú
6. ital. sídlo, úsilí, těžký kovový prvek (v)
7. francouzský lékař, zkr. světové organizace, topivo, domácky Adolf
8. dokonale, vsakování (mn. č.)
9. asijský sokol, ve větší vzdálenosti, vodič elektřiny, Germán
10. plavecké ostrovy, nešika, donucovat
11. smyčky, angl. tramvaj, spěch, adenosin (zkr.)
12. provaz se smyčkou, ústní voda, angl. nebo, angl. výlet
13. mužské jméno (19.5.), hrad (zast), osička, proud
14. hmotnostní jednotky, český architekt, rajčata

EDWARD BYL TAK ZAMILOVANÝ DO SVĚHO
SNĚHULÁKA, ŽE MU VYTVOŘIL
I STRÁŽNĚHO ANDĚLA, ABY HO HLÍDAL

Nezbedův humor

Do knihkupectví vstoupí žena a táže se prodavačky: „Mám nemocného muže. Měla byste pro něj nějakou knížku?“

„Myslíte modlitebni?“

„Ale ne, tak zlé to s mým manželem zase není.“

Napomíná manželka syna: „Drmolíš modlitbu tak, že ti nerozumím ani jediné slovo.“

„Vždyť nemusíš, mami. Já se přeci modlím k Pánu Bohu a ne k tobě.“

„Tati, já jsem si vyrobil housle a docela sám.“

„Ty jsi ale šikovný kluk. A kde jsi vzal struny?“

„Vytáhl jsem je z piána.“

Přišel dědeček na návštěvu a viděl, jak si vnuci hrají na indiány.

„Mohu si s Vámi taky zahrát?“

„Ale dědo, tebe nemůžeme potřebovat. Ty už jsi skalpovaný.“

Starosta obce se jde podívat, jak to vypadá v místní škole. Neohlášen kráčí po chodbě a vidí, že v rohu za dveřmi třídy stojí tři kluci.

„Co tu děláte?“ uhodí na ně.

„My jsme, prosím, na hanbě,“ špitne první.

„A co jste provedli?“

První se chvíli ošívá, ale pak přizná: „Já jsem, prosím, vyhodil ze dveří mandarinku.“

„No to je moc pěkné,“ rozzlobí se starosta, „A co ty?“

Já jsem, prosím, hodil mandarinku na zem,“ souká ze sebe kajícně druhý.

Starosta ukáže prstem na třetího. „Ty jsi taky házel?“

„Ne,“ špitne třetí. „Mně kluci, prosím, říkají Mandarinka.“

„Dokud nenapíšeš úkoly, nedostaneš večeři.“

„A co je k večeři?“

„Váš syn je velmi slabý v zeměpise.“

„To nevádí, my stejně nikam nejezdíme.“

(Z knihy **Nezbedův humor 1**)

Apoštolský list Svatého otce Pavla VI.

ANTIQUAE NOBILITATIS

Ctihodným bratřím biskupům
a milovaným kněžím
a věřícím Československa

k 1100. výročí smrti sv. Cyrila,
apoštola jeho národů

Ctihodní bratři a milovaní synové, pozdrav a apoštolské požehnání.

Je vaší dobrou vlastností, naši ctihodní bratři a milovaní synové, že si jste vědomi povinnosti, kterou máte, totiž připomínat si slavné skutky vašich národů z dávné doby s touhou je následovat, a pozorně slavit vynikající památné události zapsané na stránkách vašich dějin. Děje se tak čas od času; roku 1963 se to stalo způsobem daleko zjevnějším. Tehdy uplynulo 1100 let od roku, kdy se apoštolé slovanských národů, svatý Cyril a Metoděj, vydali na Velkou Moravu, aby tam kázali evangelium; k onomu jubileu se konaly především ve vaší vlasti, ale též v cizích zemích, v nichž žijí vaši krajané, vzpomínkové slavnosti, byly uspořádány sjezdy a uskutečněno mnoho nejrůznějších podniků. Vzpomínka na to vše je stále živá a jistě zůstal významný trvalý užitek, který z toho vzešel. Při oné příležitosti přišly do Říma skupiny zbožných poutníků, kteří jako by kráčeli ve šlépějích svatých dvou bratří soluňských. Přijali jsme je v audienci s opravdovou radostí a s otcovskou blahovůlí, nejdříve pouť Čechů,¹ potom Slováků,² kteří tehdy ve velkém počtu připutovali do Říma. Jakoby korunu onoho slavného jubilea tvořila slavnost, při níž jsme vrátili bazilice svatého Klimenta nalezené ostatky svatého Cyrila; byly tam konány s velkým leskem bohoslužby, jichž se zúčastnilo mnoho Otců Druhého vatikánského sněmu.³ Náš předchůdce blahé paměti Jan XXIII. vydal tehdy apoštolský list, adresovaný slovanským národům a začínající slovy «Magnifici eventus»; v něm pochvalně mluvil o učení a životním díle svatého Cyrila a Metoděje, které uchovávají své ponaučení také pro naši dobu, a vřelými slovy nabádal k úsilí o jednotu křesťanů.⁴ A když uděloval audienci zástupcům mnoha slovanských národů, posvětil základní kámen slovenského Ústavu svatého Cyrila a Metoděje, který byl postaven, aby byl seminářem pro výchovu studentů ke kněžství a střediskem studií rázu náboženského i kulturního.⁵ Na věčnou památku onoho výročí Čechové ozdobili svůj oltář svatého Václava v bazilice svatopetrské dvěma mozaikami, na nichž jsou znázorněni svatí bratři soluňští.

Nyní se blíží 1100. výročí dne, kdy se v Římě svatý Cyril odebral z pozemského vyhnanství k odměně věčného života; s velkou radostí a ochotou využíváme této příležitosti, abychom tímto svým listem oslavili ony velké dva bratry

¹ Viz Isegnamenti di Paolo VI., I. sv., str. 73n.

² tamtéž str. 130-133.

³ Viz AAS 55 (1963) 1035-1039.

⁴ Viz AAS 55 (1963) 434-439.

⁵ Viz AAS 55 (1963) 458-460.

a překrásný jejich příklad; touto poctou chceme povzbudit vás, vaše krajany, kteří se k tomu jistě už sami od sebe chystají, a také ostatní slovanské národy, které příměje váš příklad, abyste všichni toto jubileum patričním způsobem oslavili.

Myslíme, že je naší povinností mluvit především o svatém Cyrilu, o jeho životě a hlavních životních událostech, o jeho duchovním životě a o příkladu a ponaučeních, která jsme od něho přijali jako dědictví a která podle Našeho názoru mohou mnoho prospět i naší době. Svatého Cyrila se totiž především týká slavné výročí, které slavíme; byl sice mladší než Metoděj, přece jen on začal misionářskou činnost, kterou vykonával spolu s Metodějem, a měl v ní první místo; a Metoděj «sloužil svému mladšímu bratru jako otrok a poslouchal ho».⁶ Protože však byli navzájem nerozlučně spojeni myslí i činem, protože stejně smýšleli a byli svorní, právem tedy jak zásluhy, tak i veřejné oslavy z jednoho přecházejí i na druhého. Víme, že to vše znáte; přesto spolu s námi nyní projděte ony tak slavné stránky dějin a dovolte, abychom vám stručně znovu opakovali ony tak velkolepé činy. Když si je totiž patričním způsobem připomínáme, pak to už samo je velkou poctou pro ty, kdo je vykonali, a nabádá to k jejich následování všechny, kdo se shromáždili k jejich oslavě. A to je největší pocta, kterou jim můžeme vzdát.

Cyril se narodil v Soluni; byl nejmladší ze sedmi synů Lva, vojenského velitele. Na křtu dostal jméno Konstantin, které si uchoval až do konce svého života. Když mu bylo sedm let, měl prorocký sen; on, apoštol vyhrazený ke kázání evangelia království, byl vyzván, aby se dobrovolně zasnoubil s Boží moudrostí.⁷ Od tohoto útlého věku září na jeho mysli překrásné vlastnosti: velké a bystré nadání, zralost a vážnost v úsudcích, pozornost v naslouchání, čistota v řeči a mravech a velká touha po moudrosti v myšlení i skutcích.

Potom se odebral na studium do Cařihradu; tam se naučil u vynikajících učitelů vědám profánním i božským, a to s tak velkým úspěchem, že ho hned nazývali «filosof». Odmítl nabídku k počestnému sňatku a stal se knihovníkem u patriarchy. Nezastával však dlouho tento úřad, protože se ho zmocnila touha po řeholním životě; tajně utekl a vstoupil do kláštera poblíž břehu Bosporu. Když ho tam objevili, vrátil se do Cařihradu; jmenovali ho učitelem filosofie. Opustil toto povolání, když mu byl svěřen první úkol kázat evangelium. Jako teolog-poradce provázel vyslance byzantského císaře do Arábie; při tomto

⁶ Život Metodějův IV, 3; F. Grivec-F. Tomšič Constantinus et Methodius Thessalonicense. Fontes. Záhřeb 1960, str. 222

⁷ viz Život Konstantinův III, 1-3

nesnadném úkolu si počínal s tak velkou bystrostí mysli a dal najevo tak velké vědomosti, že se pověst o něm šířila všude. Po návratu domů šel za svým bratrem Metodějem do jednoho kláštera na hoře Olympu v Bithynii. Ani tentokrát však nezůstal dlouho v samotě klidného života v ústraní. Byl povolán na další misionářskou výpravu, tentokrát k Chazarům. Tam náš hlasatel evangelia, podivuhodným způsobem obdařený milostí, velmi usiloval o to, aby onen národ na sebe vzal sladkou vládu Kristovu a jeho zákon. Nedlouho potom byl uznán za hodného, aby mu byl svěřen ještě větší a téměř nadzemský úkol.

Velkomoravský kníže Rostislav požádal císaře Michala III., aby určil pro jeho lid vhodného učitele, «takového učitele, který by nám pravou křesťanskou víru vyložil našim jazykem».⁸ K tomuto apoštolskému podniku byli oba bratři bezpochyby podivuhodně připraveni svými studiemi, životem v klášteře a zvláště misionářskými výpravami, které už vykonali u východních národů; aby na sebe vzali toto nesnadné dílo, k tomu je vedla dvojí láska, k Bohu a k lidem. Cyril měl při tom před duševním zrakem Boží vůli, která chce spasit všechny lidi; byl opravdu, «sluhou svaté Trojice a jejím učedníkem»,⁹ jak ho nazývali. Bůh ve své Prozřetelnosti laskavě rozhodl, že v stanovenou dobu přivede slovanské národy do království svého milovaného Syna¹⁰ a připojí je do společenství křesťanské Evropy; On sám svěřil oběma šlechtným bratřím toto dílo, které mělo přivodit podivuhodné výsledky a v němž oba vynikli jak odvážnou rozvážností, tak i láskyplnou pečlivostí.

Dříve než se Konstantin vydal na cestu, složil pro Slované zvláštní abecedu a s prozíravou odvahou překládal do jejich řeči Písmo svaté a liturgické knihy jak latinského, tak i řeckého obřadu. Když přišli z Cařihradu na Velkou Moravu, byli přijati ode všech s velkými počtami; hned začali «učit děti číst a psát, poučovat je o náboženských povinnostech a ... zasévat sémě Božího slova».¹¹ Bůh jejich podniku přál, takže jejich práce slibovala hojnou žeň; narušovaly ji však překážky těch, kdo chtěli škodit, a tak «uprostřed bujícího obilí pozvedaly svou hlavu též neblahý koukol a planý oves».¹²

Cyril a Metoděj se vydali do Říma, aby svou práci bránili a jí napomohli; papež Hadrián II. je přijal s tak velkou blahosklonností, že jim vyhověl ve všem, co od něho čekali. Jistě proto šli do Říma, aby Hlavě církve vydali počet ze svých

⁸ tamtéž XIV, 3.

⁹ tamtéž VI, 6.

¹⁰ Viz Kol 1, 13.

¹¹ Legenda Italica VII; Fontes, str. 62.

¹² Virgilius, Georg. I, 153-154.

činů, aby se postarali o to, aby jejich apoštolská práce mohla pokračovat v klidu a bezpečnosti a aby dosáhli schválení pro užívání slovanské řeči v liturgii, jak to zavedli. Vyžádali si také, aby Metoděj a někteří jejich průvodci byli vysvěceni na kněze a aby se vhodným způsobem stanovily církevní hranice pro území, na kterém vykonávali svůj apoštolát.

Konstantin byl sotva 42 let starý; jeho ctnosti však už byly dokonalé, byl zralý pro nebe; těžce onemocněl a v Římě zesnul v Pánu a za velkého smutku celého města Říma byl pohřben se všemi poctami v bazilice sv. Klimenta. Ještě než se přiblížil jeho poslední den, ve své velkomyslnosti a v předtuše blížícího se konce, přál si být oděn řeholním rouchem a přijal jméno Cyril. Hadrián II. jmenoval Metoděje arcibiskupem panonským a velkomoravským; ten se vrátil na Moravu obdařen vynikající hodností papežského legáta a s podivuhodnou horlivostí pracoval, aby prodchl slovanské národy duchem evangelia.

Jak milý je příchod těch, kteří zvěstují dobro, kteří zvěstují Boží království; v nebezpečích jsou nebojácní, na cestách rychlí! K těmto hlasatelům svatého evangelia Cyrilu a Metoději se s chloubou hlásí jako ke svým apoštolům tolik slavných národů; jsou proto odolným a sladkým svazkem křesťanské lásky a bratrského společenství, jež je navzájem pojí, a mají za tento svazek být též považováni. Vždyť kromě Moravanů, Slováků a Slovinců svatí Cyril a Metoděj učinili účastnými důstojnosti křesťanského jména také Čechy, Poláky a Chorvaty, a prostřednictvím svých žáků Srby, Makedoňany a Bulhary, a jejich kázáním také Ukrajince, Rusy a Bělorusy.

Když tak s vámi, ctihodní bratři a milovaní synové, uvažujeme znovu o významu apoštolátu soluňských bratří, je na prvním místě jasné, že to bylo velké dobrodiní pro vaše krajany. Tím že kázali evangelium, přivedli ony národy do lůna Katolické církve, a tím že sestavili abecedu a vytvořili pro slovanskou řeč jistá pravidla, otevřeli před nimi bránu ke kultuře a civilizaci. Jejich zásluhou a prací vešli jste do literárního styku s Východem a Západem; slovanská řeč byla povýšena za liturgický jazyk; církvi se dostalo v oněch krajích svobodné a vhodné správy; také občanské právo bylo prodchnuto příkazy plnými moudrosti. Právem je nazýváte otcí svých národů; všeobecně se jim připisuje především to, že vaše milované národy byly připuštěny do společenství národů, a zapojeny do kulturního světa. Je povinností všech, jichž se to týká, bdít a pracovat, aby milost, které se vám dostalo z nebe, nebyla marná a aby přinesla kýžené ovoce; má je k tomu vést nesmrtelná památka na přijaté dobrodiní a vědomí úkolu, který mají splnit.

Co tedy máte dělat, ctihodní bratři, co mají dělat věřící slavného Československa na vaše povzbuzení, abyste důstojně oslavili svatého Cyrila a také Metoděje, který se svým bratrem je spojen nerozlučitelným svazkem, jak toho žádá tato vhodná příležitost?

Pozvedněte k nim své zraky, vděčné a plné obdivu; k nim se modlete společně s tou horlivostí, která zvítězí nade vším; je považujte za vůdce po správné cestě a za své rádce, v ně skládejte svou nezdolnou důvěru. Neboť obcováním svatých, jímž mezi pozemskou církví a nebeským Jeruzalémem existují vzájemné svazky lásky, oni jsou milováni a milují s větší silou a mocí, než když žili na zemi, a touží vám poskytnout v různých vašich protivenstvích světlo, pomoc a vítězství. Stojí před vámi jako neporušené a zdravé sloupy, jako vzory zářných ctností, jako dvě olivy, dva svícny, jako dvě olivové ratolesti, které jsou před Pánem veškeré země,¹³ a mnoho se modlí za celou svatou obec, již je Církev,¹⁴ a za vaše národy, aby zůstaly věrný křesťanské kultuře, kterou oni budovali, aby dovedly spojovat staré prvky s novými a kráčely vstříc pravému pokroku, a to bezpečnou cestou, již oni razí a na niž vrhají své světlo; připomínají, že důstojnost svobodných národů spočívá ne ve velkém vojsku a v nashromážděném bohatství, ale ve svornosti občanů, v domácích ctnostech, v počestných mravech, v péči o dobro a spravedlnost, v upřímné úctě k všemohoucímu Bohu a v jeho ochraně; Bohu je vše podřízeno, Jeho slávě má vše sloužit.

Každé zřízení si udrží svou životní sílu jen v míře, s jakou má v úctě své slavné základy a zachovává posvátné tradice předků; jestli se jim stává nevěrné, pak se od nich vzdaluje a ztrácí odolnost; podobně nadarmo čekáme, že znovu ožije a zazelená se dub, jemuž byly odseknuty nebo umenšeny jeho kořeny.

Ať tedy nikdy nevyumizí z vašich srdcí napomenutí, která vám svatý Cyril zanechal jako svou závěť, abyste totiž vždycky byli svému národu neúnavnými přísluhovateli spásy. Tato slova pronesl na svém smrtelném lůžku; «Pane Bože ... vyslyš mou modlitbu a ochraň své stádo. Dej, ať se tvá Církev hojně rozroste, a až je všechny shromáždíš v jednomyslnosti, učíš je lidem vyvoleným, stejně smýšlejícím o tvé pravé víře a správném vyznání a vdechni jim do srdce slovo své nauky. Je to jistě tvůj dar, žes nás nehodné přijal za hlasatele evangelia svého Krista».¹⁵

¹³ viz Zach 4,11-44; Zj 11,4.

¹⁴ viz 2 Mak 15, 14.

¹⁵ Život Konstantinův XVII, 8-10

Buďte poslušni tak vznešeného napomenutí a napodobujte skvělý příklad: kažte slovo Boží «vhod i nevhod... Projevujte při tom všestrannou trpělivost a znalost nauky»;¹⁶ hlásejte je veřejně i v soukromí, v rozhovoru od srdce k srdci a vykládejte bohatství Kristovy milostí. Kažte evangelium vzkříšení, poselství radosti a pokoje, používejte velké síly slova i příkladu; svolávejte pro sebe milost duchovních darů, buďte si vědomi, že vítězství, které zvítězilo nad světem, které vítězí a zvítězí, je naše víra.¹⁷ Při této práci, nad niž nesmíte považovat nic za důležitější, pečlivě a vytrvale využívejte příležitosti podle míst a času, jak se vám naskytou, a v míře, jakou máte, bez váhání užívejte masových sdělovacích prostředků, nalezněte k tomu v sobě co nejvíc odvahy a statečnosti. Buďte odvážní: odvážným pomáhá milost přinášející štěstí, ona je přítelkyní odvážných. Buďte si jisti, že národům, které byly prodchnuty evangeliem a došly ke kulturní úrovni, nic nemůže zabránit, aby jakýmsi tajemným pudem toužily po spásonosném Božím slovu a otevřeně nebo skrytě hledaly «někdejší hodnot předků»¹⁸, abychom užili slov Cyrilových.

Usilujte tedy ze všech sil o to, abyste rostoucí mládeži podle vzoru vašich apoštolů hlásali evangelium. Co chce tento věk, plný květu a naděje, často odvážný ve svém způsobu myšlení, ne-li odvrhnout propast strašné prázdnoty a odevzdat se Kristu, jenž je slunce spravedlnosti, tužba věků a v němž je veškerá plnost pravdy, krásy a dobra?

To se týká také studentů na kněžství a kněží: kéž by v nich ve všech a v každém zvlášť hořel živý plamen Kristova Ducha; v modlitbě jim vyprošujeme, aby byli jako apoštol vašeho národa Cyril snoubenci věčné Moudrosti a aby dovedli za svatou Trojici žít i zemřít.¹⁹ Velkou radost Nám působí, když slyšíme, že ve vašich zemích pozvolna rostou povolání ke kněžství. S vámi velmi děkujeme Bohu, že posílá na svá pole zralá ke žni dělníky, už ne tak počtem neúměrné potřebám; kéž by vynikali po všech stránkách a v těchto svých dobrých vlastnostech ještě den ze dne rostli. Nešetřete námahou, aby představenými v seminářích byli mužové, kteří jsou hodní svého úřadu, aby vynikali svatostí a rozvážností, aby se nijak nepřátelili se zlem.

Stejně toužíme, aby také kvetl v oněch zemích řeholní život, v němž mužové i ženy sliby na sebe berou povinnost usilovat o evangelní dokonalost; máme na mysli řeholní život aktivní i kontemplativní, který svatý Cyril tolik miloval

¹⁶ 2 Tim 4,2

¹⁷ viz 1, Jan 5, 4.

¹⁸ viz Život Konstantinův IX, 12.

¹⁹ viz Život Konstantinův VI, 8.

a který si nakonec zvolil. Ostatně Otcové Druhého vatikánského sněmu a také My jsme se o tomto způsobu života nejednou pochvalně zmínili a usilovali jsme o to, abychom přispěli k jeho většímu rozšíření a rozkvětu.²⁰

Naše slova se konečně obracejí k laikům. Víme dobře, s jakou horlivostí a s jak věřícím duchem pracují ve dne v noci pro evangelium. Jsou si vědomi, že celý křesťanský život je boj, že je to jako závodistiště, že je to služba ve vojsku. Hledí v sobě probudit sílu svátosti biřmování, kterou přijali, hledí se zapojit do společného života Církve a, jak toho žádá doba, poučují se, aby správně vyznávali a oslavovali jméno Páně, a připravují se k čistým závodům, nestydíce se za evangelium. Ať vytrvávají v těchto svých předsevzetích, která tolik zasluhují chvály. Važte si, ctihodní bratři, jejich pomoci, v budoucnu snad ještě potřebnější – jak už to ostatně děláte; hleďte, aby se jim od vás dostalo větší důvěry a aby podle své duševní zralosti vykonávali ono společné duchovní kněžství a s větší ochotou na sebe brali tíhu své práce. Musí vám zvláště záležet na tom, aby se jim dostalo poučení v celistvé a pevné víře, aby byli bezúhonných mravů a odborníky ve svém povolání. Nikdy se nelze dostatečně starat o to, aby tato světla zářila a hřála všemi ctnostmi; jejich blahodárnou činnost zdá se nemálo vyžaduje vaše sociální situace, láska k vlasti, svornost v novém federativním státním uspořádání, k němuž vám blahopřejeme a pro něž vyprošujeme zdar a úspěch. Katoličtí laici chtějí a mají být příkladem druhým, mají být poctiví a bezúhonní, čestní, důvěryhodní, vytrvalí, poslušní spravedlivých zákonů, mají mít v úctě vše, co je krásné, mají být šířiteli míru, milovníky veřejného dobra, jedním slovem «čím je duše v těle, tím ať jsou ve světě křesťané»;²¹ takoví ať tedy jsou ti, kdo chtějí a mají být ctí, silou a okrasou vašich národů.

Všem je známo, kolik starostí a práce vynaložil svatý Cyril, aby při bohoslužbách jak latinského tak i byzantského obřadu se užívalo slovanského jazyka a do jaké míry on sám přispěl k přípravě této záležitosti a k její obraně.²² Papež Hadrián jakoby vsadil korunu dlouhé námaze Cyrilově, když slovanskou bohoslužbu potvrdil a schválil. Celé kultuře a také liturgii svatý Cyril přikládal především ten účel, aby sloužily Bohu, Božímu království a věci přesvatého evangelia. Je pravda, že tím, co vykonal, jako by předběhl staletí; druhý vatikánský sněm to teprve nyní potvrdil;²³ a tak můžeme uvést nový důvod,

²⁰ viz Věřoučná konstituce Světlo národů, č. 43-47.

²¹ List Diognetovi VI.

²² viz Život Constantinův XVI.

²³ viz Konstituce Sacrosanctum Concilium č. 36.

abyste ještě více s rozvahou a moudrostí pracovali i dále na liturgické reformě, kterou jste ve svých zemích už uskutečnili s velkým užitekem pro věřící, a abyste ji dokončili, abyste měli v účtě vše, co je krásné a to provedli. Královskou a lahodnou cestou k důstojnějšímu uctívání nejvyšší Krásky je též krása, kterou jsme zdědili po předcích. I v budoucnu užívejte při své bohoslužbě podle pokynů druhého vatikánského sněmu domácí řeči, spolu s latinskou a s církevním zpěvem, které též mají být uchovány a propagovány.²⁴ Proto přehlédněte, revidujte a je-li třeba očistěte své domácí náboženské písně, které ve vašich zemích se zrodily a které vyjadřují zpěvnou duši vašich národů; neváhejte je připustit do kostelů. Důvěřujeme pevně, že se v této věci dočkáte radostných výsledků. Vaše národy mají totiž tu charakteristickou vlastnost, že se rády zpěvem modlí: kéž by zpívaly ústy, srdcem a životem onen nový zpěv svatě touhy, jíž by mysl byla vedena vstříc nekonečnému oceánu pravdy, dobra a krásy a k uskutečnění všeho nejlepšího.

Všichni to přijímají – opravdu žádný z učenců v tom nesmýšlí jinak – že totiž kultuře slovanských národů dali vznik a začátek soluňští bratři Cyril a Metoděj. Za její zrod můžeme považovat den, kdy se Cyril modlil k trůnu nebeské Moudrosti onu pamětihodnou modlitbu, dříve než se dal do sestavování slovanské abecedy a než začal překládat úvod k evangeliu svatého Jana.²⁵ To je začátek vaší kultury a jejího pozdějšího rozvoje, zde jsou její červánky, její radostná předzvěst, její první blahý přínos; odtud přijaly oživujícího ducha mravy, právo, zákony, vědy, umění a literatura, zde se jim dostalo zušlechtění, rozšíření a růstu. Uchovejte si neporušené toto šťastné a plodné spojení zděděné víry s krásou věd a umění a s kulturou; buďte přesvědčeni, že z tohoto dávného svazku povstala vašim národům největší okrasa a ozdoba a že také v budoucnu vzejde mnoho užitku pro život soukromý i veřejný.

Nemůžeme opomenout mlčením ještě další vynikající a překrásnou ozdobu dvou apoštolů vašich národů, kterou na nich tolik miloval Náš předchůdce blahé paměti Jan XXIII., to je jejich touhu po jednotě.²⁶ Když Cyril odevzdával svou duši Bohu, takto se modlil: «Všechny je shromáždí v jednomyslnosti, učíň je lidem stejně smýšlejícím o pravé tvé víře a správném vyznání».²⁷ Poslední slova Cyrilova byla tedy stejná jako přání našeho Spasitele; dříve než trpěl a když opouštěl svět, aby šel k Otcí, i on snažně odporoučel jednotu, jako

²⁴ viz tamtéž.

²⁵ Život Konstantinův XVI, 13-14

²⁶ viz Apoštolský list Magnifici eventus, AAS 55, 1963; str. 437

²⁷ Život Konstantinův XVIII, 9

největší dobro: «Aby všichni byli jedno ... aby uvěřil svět, že jsi mě poslal.²⁸ Považujte za poslední odkaz Cyrilův to, zač se modlil, když odcházel z této země; sluší se; abyste vytrvale pracovali na tom, co vám svěřil jako své dědictví. Hleďte tedy jednotu, jednotě dávejte přednost přede vším, jednotu mějte v lásce; den co den nějakým způsobem ji budujte, a ať stojí na pokoji s Bohem, plynoucím z čistého svědomí; tento pokoj převyšuje všechno pomyšlení a veškeru radost.²⁹ A díváme se ještě dále: příklad jednoty, který budete dávat, bude zářit jako prapor; v jeho světle ostatní slovanské národy najdou pokojné cesty, směřující ke spojení v evangeliu pokoje, a jimi též půjdou.³⁰ Máme na mysli onu jednotu, jejíž kýžené dosažení bylo prvním důvodem, proč po dlouhou dobu se konaly na Velehradě unionistické sjezdy; byly blahou předtuchou budoucích šťastných událostí.³¹

Jistě první svazek této viditelné jednoty s církví bylo úzké spojení svatého Cyrila a jeho žáků s římským papežem, a to také v době, kdy bohužel vznikly dočasné třenice mezi východní a západní církví. Tuto věrnost vůči Kristovu zástupci a apoštolskému stolci, kterou vaši předkové od něho přijali jako dědictví dražší než zlato a drahokamy, vy, naši nejmilejší, jste vyznali příkladem, slovy a statečnými skutky, o nichž budou vyprávět příští generace; vyznávají jí v přítomné době skupiny poutníků, kteří přicházejí z vašich zemí sem do Říma; s radostí je vždy přijímáme v audienci a vidíme, že vynikají zbožností a vroucí vírou.

Buďte si vědomi, a chceme to veřejně prohlásit, že opětuje lásku a blahovůli svých synů a dcer s otcovskou láskou, že se stále sdílíme o radostné i bolestné události, které stihnou vaši vlast; buďte přesvědčeni, že Svátá stolice vám chce pomáhat ve vašich potřebách ze všech sil, kdykoliv se jí k tomu poskytne příležitost, a že se o to pokouší; velkou radost nám působí radostné zprávy o situaci a stavu řeckokatolické církve v Československu - doufáme pevně, že se tento nynější stav ještě zlepší; a podobně doufáme, že co nejdříve bude provedeno nové církevní uspořádání na Slovensku.³²

²⁸ Jan 17,21

²⁹ viz Fil 4,7.

³⁰ viz Lk 1,79

³¹ viz Apoštolský list Magnifici eventus, AAS 55, 1963, str. 437.

³² viz Apoštolská konstituce Ad ecdesiastici regiminis incrementum, AAS 29, 1937, str. 366-369.

Jistě, nezakrýváme si, že se ti, kdo chtějí zbožně žít v Kristu Ježíši, často ocitají v nemalých protivenstvích a nástrahách pro svou víru;³³ neklesejte však na mysl. Což není zděděnou známkou vaší ctnosti, že si počínáte mužně, že snášíte statečně utrpení, že vám v srdci vládne bezpečný klid, že s čistým svědomím očekáváte, že se rozpoutané bouře změní v mírný vánek? Bude vám to zárukou hojných zásluh a odměny, a to na přímluvu a z ochrany nejblahoslavenější Panny Marie, Matky, Královny, přímluvkyně třikrát podivuhodné, pomocnice v každém okamžiku; i nadále ji uctívejte, jak vás tomu naučili a k tomu vedli vaši předkové; v této úctě vaše národy nikdy nechtěly a nechtějí být pozadu za druhými; jistě zakusíte ochranu její laskavé tváře, která uklidňuje bouři.

Milovaní bratři: to vše vám přejeme z plna srdce; vyprošujeme pro vás vroucně plnost nebeských milostí, pokoj, který převyšuje všechno pomyšlení a neutuchající útěchu bezpečné naděje, která má svou oporu ve stínu Všemohoucího. Jako záruku těchto nebeských darů udělujeme láskyplně apoštolské požeňování vám, kněžím a věřícím, kteří jsou svěřeni vaší péči, a všem, kdo si na celém světě budou slavnostním způsobem připomínat výročí smrti svatého Cyrila.

Dáno v Římě u Svatého Petra, 2. února, na svátek Očist'ování Panny Marie, roku 1969, našeho pontifikátu šestého.

Papež Pavel VI.

³³ viz 2 Tim 3, 12.